درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղր.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրկ.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամն փոխարէն փարայի փոխ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխ 100 դրուշի հաշուով:

Ծանուցման բովանդակի ծախքը բանակցութեամբ կը վճարուի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԵՐԵՒՈՅԹ ՄԸ

Չեմ կարծեր թէ ներկայ սերունդէն ո՛ և է մարդ տեսած կամ լսած ըլլայ այնպիսի գրութիւն մը որ «Ներսէս վրդ. Բէշգիւլեան» ստորագրութեամբ տեսնուեցաւ տեղական օրաթերթի մը մէջ երկուշաբթի և որուն մէկ պատճէնը ուրիշ օրաթերթի մըն ալ խրկուած ըլլալն իմացուեցաւ երեքշաբթի:

Բայց որպէսզի իր իսկ բառերով տեսնուի այդ հրաշալիքը, նոյնութեամբ կ'օրինակենք: «Ես ասկէ 14—15 տարի առաջ, սարկաւագ և կուսակրօն աբեղայ ձեռնադրուած էի ի Ս. Դանիէլի վանս Կեսարիոյ, Տ. Սահակ Սրբազան Արքեպիսկոպոսէ, սակայն այդքան ժամանակամիջոցի մէջ չունեցայ ժամանակ որ փորձութիւններէ և գայթակղութիւններէ զերծ ըլլայի, զոր այս չունիմ համարձակիլ պատճառ ոչ ոք, բայց եթէ իմ բնութեան յաղթելու անկարողութիւնս և որովհետև այդ ճամբան ինձ գայթակղութիւն եղաւ, կը պարտիմ հանել աչքերէս մին, լաւ համարելով աշխարհական դասին մէջ մնալ քան թէ կուսակրօն և տանիլ ի գեհեան. առ այս գրած եմ և խնդրած ամէն պաշտօնական տեղերէ, ինչպէս նաև դիմած ի Պատրիարքարան, որպէսզի արձակեն զիս այդ լուծէն. զոր չեմ կարող տանիլ, որ կարողն է տանել տարցէ: Ուստի, Տէր, կը խնդրեմ Ձեր Թերթին մէկ անկեան մէջ հրատարակեցէք և ընդունելու յորդորը մի՛ խնայէք, որպէսզի օտարի չդիմուի, քանի որ չեմ ուզեր դիմել օտարին, կը սիրեմ և կը պաշտեմ իմ եկեղեցին և իր աւանդութիւնը, բայց միայն ես չեմ կարող կուսակրօնութեան լուծը տանիլ, պէտք է արձակել զիս և կարողին ձգել ըստ Քրիստոսի պատուէրին»:

Տեսակին մէջ աննման այս գրուածը որ ամէն բան բացայայտ կը խոստովանի, մէկ կէտ միայն մութ ձգած է, այն է թէ ինքը քանի՛ տարեկան է հիմա, մինչ 14—15 տարի առաջ սարկաւագ և կուսակրօն աբեղայ ձեռնադրուելու դժբաղդութիւնը ունեցեր է: Դէթ 22—24 տարեկան մը եղած ենթադրելով, ըսել է որ այժմ 37—39 տարու ըլլալու է: Այսինքն 40ի մօտիկ:

Կղերական ինչպէս և աշխարհական դասէն շատ տարօրինակ բիբէր, աներևակայելի նմոյշներ և անորակելի երևոյթներ տեսնուած են արդարև երբեմն ամէն ազգի կամ երկրի մէջ, բայց անկարելի է յիշել, գոնէ ժամանակակից սերունդին մէջ, որ այս Բէշգիւլեան վարդապետին պէս տիպար մը գոյութիւն ունեցած ըլլայ, ոչ անոր համար զի եկեղեցականութենէ կ'ուզէ հրաժարիլ, զի առաւ ոչ ոք կրնայ և իրաւունք ունի բան ըսել, մանաւանդ որ պատկառելի օրինակներ ալ չեն պակսիր, այլ անոր համար որ կրօնական կարգէն հրաժարելու այսպիսի միջոց մը կը բռնէ և այդպիսի պատճառ մը կը ցուցնէ իր բացայայտ ստորագրութեան տակ, և բաւական չհամարելով մէկ լրագրի մէջ հրատարակել տալ իր «աղեխարշ խոստովանութիւնը», փութացեր է ուրիշ թերթի մը, գուցէ և դեռ աւելի թերթերու ալ խրկել իր աննախընթաց, անհեթեթորդ և անլուր յայտարարութիւնը իբր յաղթական և պանծալի գրութիւն մը: Կարելի՞ բան է, կրնայ այսքան անամօթ ըլլալ, և իր այդքան անամօթութիւնը այսպէս հռչակել իբրև պարծանք: Ի՞նչ ձեռքով կրցեր է ստորագրել այդ գրութիւնը և ի՞նչ դէմք ունեցած է զայն գրած ատեն արդեօք:

Բայց այդ պարագան չէ որ զարմանք ու ապշութիւն կը պատճառէ այնքան, այլ այս աւելի թէ, 14—15 տարիէ ի վեր կուսակրօն աբեղայ մնացած է այս շնորհալի արարածը, և այդչափ ժամանակամիջոցի մէջ, կ'ըսէ նոյն ինքն չէ ունեցեր ժամանակ որ փորձութիւններէ և գայթակղութիւններէ զերծ ըլլայ: Եւ սակայն դարձեալ վարդապետ մնացեր է, չէ պատժուեր, կարգալոյծ չէ եղեր: Իր այս յայտարարութեան նայելով, ամէն զեղծման ու մոլութեան մէջ գտնուած է անոր համար, որպէսզի կարգը վրայէն առնեն և զինքը ազատ արձակեն, բայց խորհող մը չէ եղած բնաւ իր այդ փափաքը կատարելու: Ծարահատակել խեղճը ինքը ստիպուեր է այսպիսի դիմում մը ընել և խնդրել որ արձակեն զինքը կրօնական կարգէն, վասն զի, կ'երևի թէ ինքը իսկ ամչցեր է իր ըրած գայթակղալից արարքներէն: Իսկ զինքը ձեռնադրող եպիսկոպոսը, և կամ այլ կրօնական իշխանութիւն, չեն տեսեր կամ չտեսնել ձևացուցեր են իր ըրածները, անոր համար ո՛չ սաստեր են, ո՛չ պատժեր են և ոչ կարգը վրայէն առեր են:

Բայց բուն զարմանալին տակաւին ասոնք ալ չեն: Ամէնէն տարօրինակն այս է որ կ'ըսէ թէ «պաշտօնական ամէն տեղեր գրած ու խնդրած է, ինչպէս նաև ի Պատրիարքարան դիմած՝ որ արձակեն զինքը այդ (կրօնական) լուծէն», և սակայն դեռ իր կարգալուծութիւնը չէ վճռուած և չէ հաշտուած: Ուստի կը խնդրէ նաև խմբագրութենէն իր փափաքը ընդունելու յորդորը չխնայել: Բաւ է որ տակաւին կը վախնայ թէ մի՛ գուցէ մերժուի իր խնդիրը??? Բայց միթէ կրնա՞նք չուզել այդ վախը առնելու, քանի որ ասոնքչորս-ասոնքհինգ տարի կը սպասէ մարդը և գայթակղութիւն գայթակղութեան վրայ կը բարդէ, այլ իր փափաքին չէ հասեր տարաբաղդաբար: Եւ այնքան համոզուած է թէ գուցէ այս հրապարակագրական դիմումէն ետքն ալ չուզեն տալ իր խնդրած արձակումը, որ կը սպառնայ օտարին դիմել, եթէ այս անգամ ալ չլսեն իրեն և չկատարեն իր փափաքը: Միևնոյն ժամանակ առաքինութիւնն ունի սիրելու և պաշտելու իր եկեղեցին ու անոր աւանդութիւնը, և չուզեր օտարին դիմել: Բայց վերջ ի վերջոյ ի՞նչ ընէ խեղճը, և չդիմէ այդ վերջին միջոցին, եթէ չուզեն այս անգամ ալ ընդունիլ և կատարել իր աղաչանքը և հրապարակային աղաղակները: Մեղադրելի կրնա՞յ ըլլալ այլ ևս:

Միթէ այսքան դժուարի՞ն գործ մըն էր լուծել զինքը կրօնական կարգէն և թողուլ որ երթայ շատանց ուր որ կ'երթայ:

ՑՈՒՍԱԿ

ՆԱՄԱԿ ՄԱՆՉԷՍԹԸՐԷՆ

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ, 18 Օգոս. 1901

Մանչէսթըրի բազմաթիւ հայ մանկտւոյն համար դպրոց մը բանալու հարցին առջև կը ներկայանան ինչ ինչ դժուարութիւններ և խոչընդոտներ: Յայտնի է սակայն թէ աշխարհիս մէջ նմանօրինակ ո և է գործ չի կրնար իրագործուիլ առանց հանդիպելու դժուարութիւններու կամ խոչընդոտներու, որոնց դէմ կուրծք տալով և միանգամայն այլևայլ զոհողութիւններ կրելով է որ կարելի կ'ըլլայ յաղթել: Մանչէսթըր հայ դպրոցի մը բացման առջև գտնուած դժուարութիւնները, բարեբաղդաբար, բազմաթիւ չեն և կարելի է երկու տեսակի վերածել զանոնք. առաջինը՝ տեղւոյս Հայերուն բնակութեան դիրքին կը վերաբերի, իսկ երկրորդը՝ պիւտճէին: Հայերը իրենց եկեղեցիէն ու քաղաքի կեդրոնէն շատ հեռու տեղեր հաստատած են իրենց բնակարանները և թէև իրարմէ անհունապէս հեռացած, բայց բարեբաղդաբար գոնէ երկու գլխաւոր մասերու բաժնուած վիճակի մէջ կ'ապրին: Մէկ մասը, 20—25 տուն, կը բնակի Ուիթինկթըն, 5 մղոն հեռու քաղաքէն, մէկ մասն ալ Սաութփորթ բայց այս վերջինը 39 մղոնի հեռաւորութիւն ունի քաղաքէն (*):

Արդ՝ հայ մանուկները ինչպէս միացնել միևնոյն յարկին տակ. ահա առաջին խոչընդոտը դպրոց մը բանալու գաղափարին դէմ: Ըստ իս՝ խնդիրը բոլորովին կը դիւրանայ, երկու վարժարան միանգամայն բանալով: Վարժարան կամ վարժարաններ բանալու համար անշուշտ շէնքեր կառուցանելու պէտք չկայ. պզտիկ տուն մը կամ յարկ մը վարձելով՝ վարժարանի պիտի վերածուի, հետևապէս միակ դժուարութիւնը պիտի կայանայ տունին կամ յարկին ամսական վարձքին յետոյ, դասատու մը ապրեցնելու մէջ, միայն մէկ դասատու, հարկ չէ երկու վարժապետ միանգամայն պահել. հիմակուհիմա Թող քահանան, որ օրն ի բուն ընելիք չունի, այդ երկու վարժարաններէ մէկուն համար դասատու կարգուի:

Ոմանք կ'առարկեն թէ մեր գիտցածին պէս զուտ հայ ծրագրով վարժարան մը ունենալը է հոս և թէ անզգայ հայ մանուկը՝ հանգամանքներուն և պահանջներուն բերմամբ՝ պէտք է որ տղայ հասակէն անգլիական դպրոց երթայ և Անգլիացիի մը չափ անգլիական կրթութիւն առնէ, ևայլն: Տարակոյս չկայ թէ այսպիսի առարկողները միայն անոնք կ'ըլլան, որոնք վարակուած կը մնան դեռ այն անբուժելի ախտով, որուն անունն է անհասկացողութիւն: Եթէ տեղական հանգամանքներն ու պահանջները այնպէս կը պահանջեն որ այս երկրին հայ մանուկը Անգլիացիի մը չափ անգլիական կրթութիւն առնէ, նոյն հայ մանուկը նոյնչափ անգլիական կրթութիւն մը նորէն կրնայ առնել իր 10—12 տարեկան հասակէն անդին ալ: Թո՛ղ հայ մանուկը իր վեց տարեկան հասակէն սկսած հայ դպրոց ղրկուի և կրթուի, հոգ չէ, անգլեական դպրոցական ծրագրով և ուղղութեամբ, մինչև որ 10 տարեկան ըլլայ: Այս չորս տարուան ընթացքը կը բաւէ անշուշտ տղուն քիչ շատ հայ կրթութիւն մը տալու համար, և այնուհետև ոչինչ կրնայ արգելք ըլլալ անշուշտ այդ տղուն կատարեալ անգլիական կրթութիւն մը տրուելուն:

Ենթադրենք իսկ թէ հոս մանուկներու դպրոց մը բանալ անկարելի ըլլայ, և հայ մանուկը, հարկադրեալ, անգլիական դպրոց ղրկել պէտք ըլլայ, բայց պէտք է գիտնալ որ այս երկրին մանուկները, ըստ օրինի, շաբթուան մէջ երկու օրերը դպրոց չեն երթար և միւսներն ալ հազիւ 4—5 ժամ կը մնան դպրոցը: Արդ, կարելի է ունենալ այն ձևով հայ դպրոց մը, որ մանաւանդ օրերուն և ժամերուն բացուելով միայն՝ հոն յաճախեն մեր տղաքը, իրենց անգլիական դպրոց չգացած օրերը և կամ հոն երթան անցընեն իրենց առօրեայ ունեցած մէկ քանի պարապոյ ժամերէն գոնէ 1—2ը, պարզապէս գրել կարդալ մը սորվելու համար. վերջապէս գոնէ առանկ բան մը ընենք: Գալով պիւտճէին ինչպէս տեսնուեցաւ առաջարկած միջոցներէս, այդքան ծանրութիւն մը պէտք պիտի չըլլայ, գաղափարին իրականացման համար, թո՛ղ թէ հոս մեր Հայերը այդ տեսակ ծանրութիւններու տակ ճնշուելու չափ աղքատ չեն դրամապէս: Աւելորդ և անիրաւ բաներ կան եկեղեցիին հիմակուան պիւտճէին մէջ, պէտք է զանոնք դուրս նետել, բեռը թեթևցնելու համար: Խելքս չպառկիր ասոր թէ ժողովուրդը ի՞նչ պարտականութիւն ունի սպասուհի մը վարձելու քահանային անձնական գործերը տեսնելու, այսինքն կերակուրը եփելու, անկողինը շտկելու, սանդուխին երեսները բերելու և ուրիշ այս տեսակ բաներու համար, մինչ եկեղեցին աւլելու համար իսկ մէկը չունի և դրսէն ուրիշ անգլիացի կին մը բերել կը տրուի եկեղեցին աւլել սրբելու համար, և այս տեսակ բաներու համար ալ բազմաթիւ աւելորդ ծախքեր կը ծանրանան եկեղեցիին պիւտճէին վրայ: Մեր հովիւը կուսակրօն ամուրի մէկը չէ որ հարկ ըլլայ տունին համար սպասաւոր պահել. նորէն կը հարցնեմ, ինչո՞ւ այս աւելորդ բեռը եկեղեցիին պիւտճէին վրայ, բաւական չէ՞ ինչ որ կը տրուի քահանային, բաւական չէ՞ որ անիկա 30 ոսկի աւելի կը ստանայ նախորդ հովիւներու տրուած ռոճիկէն: Մեր հովիւը, պէտք է մտածել, ի՛նչ հանճար ու ճարպիկութիւն է բանեցուցեր որ յաջողեր է այդքան առաւելութիւններ ձեռք ձգելու և իրեն անձնականին վերաբերող ու նպաստող բոլոր պէտքերը կարգադրել տալու համար, մինչ, ինչպէս գրած եմ արդէն, եկեղեցիին ու ժողովուրդին պէտքերուն մէկն ալ չէ կրցած կարգադրել տալ:

Բայց հիմա, ինչպէս յայտնի է, յարգելի անձնաւորութիւններէ բաղկացած հոգաբարձութիւն մը ունինք, որոնք համբաւել են իրենց եկեղեցասիրութեամբ ալ: Յուսանք որ թեմական գործերնիս կամաց կամաց կարգի պիտի մտնեն:

ՄԵԼՔՈՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

(*) Շիտակը խօսելով՝ այս երկու տեղերն ալ Մանչէսթըրի շրջականներուն ամենալաւ բնակավայրերն են:

ԱՂՔԱՏՆԵՐԸ

Առաւօտները առոյգ զուարթութեամբ մը պաշտօնիս փութացած ատենս, ճամբուս վրայ բազմերանգ տեսարաններու կը հանդիպիմ: Ամէնքն ալ խորհուրդի մաս մը կը կորզեն ինէ, մանաւանդ կեանքի տխուր պատկերները:

Պիտի ներկայացնեմ ձեզի անոնցմէ մէկ քանին, ո՛չ թէ գրչի զբօսանք մը ընելու, այլ իրական ցաւս յայտնելու համար: Թագսիմի Ժամաճէնը եզերող մայթին վրայ, 5-6 տարեկան խարտիշագեղ յոյն աղջիկ մը, հազիւ ծածկած կէսանքին՝ «Ֆայմէնի, տօս'էմէ միա տէքարա» սըր աղաչագին յանկերգը կը կրկնէ անցորդին օրն ի բուն. այդ մանուկին գգուիչ նայուածքը ո՞ր սիրտ չէ խռոված. Եւ երբ հեռուէն անցորդը առնէ, կարի աղաչաւոր ծամածռումով մը կ'ողջունէ զայն. առերեսը իր ժպիտն է, ողորմանքը՝ իր երգը: Մեր սիրական բանաստեղծ վարժապետ Կարապետ Ոսկեանի՝ Գրգլեաններու մէջ թողուած փողոցի աղջկան նկարագրութիւնը կը յիշեմ, քանի՝ սա պզտիկին հանդիպիմ, որ իր հասակակիցներու հետ աչքառու հակադրութիւն մը կը կազմէ: Քիչ մը անդին, փթթինազարդ պարտէզին մէջ, անոնք կ'երգեն ու կը պարեն կայտառուն. արդեօք անգամ մը կը մտածե՞ն իրենց եղբօր վրայ և արփաւէտ ժպիտներնէն ու համեղ կերածներնէն կուտա՞ն անոր: Անշուշտ դուրսը ձգուած որբ մըն է այս փոքրը, վասնզի չեմ կարող ենթադրել ճիւաղ մայր մը, որ չուզէ համբոյրներով թրջել զայն. եթէ Տ. Շատարշ տեսնէր զինքը, պիտի գոչէր անոր ազգակիցներուն. «Վտեցէք այն ոգը զոր կ'արձակէ անգիտակից իր աչքերուն մարած լոյսին ու իր խնդուքին տխուր թըրթըռումներուն մէջէն, և կը պաղատի.— Ա՛հ, բարի՛ մարդիկ, պաշտպանեցէք զիս սակէնց:

Այս որբուկին կեանքը նուազ անտանելի է սակայն բաղդատմամբ այն կոյր յոյն երիտասարդին, որ իր ցաւերը կ'երգէ տրտմագին: Այդ եղերերգութիւնը մեր հոգիները չէ՞ փոթորկեր. քանիներ տեսայ որ ցուրտ անտարբերութեամբ մը անցան մօտէն. չհասկցան թէ իրենց ընկերը խնդի և մխիթարութեան կարօտ թշուառ մըն էր, ու կը պարծին թէ ընկերական են. կը վայլէ՞ երիտասարդը թողուլ իր վշտին հետ մինակ. դժբաղդներուն ամայութիւնը անչափ է. կոյրն ալ ճաշակից կրնանք ընել մեզի:

Հազար կամուրջին գլուխը գտնուող զուիցին զաւակը աղաղակներով գրկող խեղճ մայրիկը.... Ինծի այնպէս կու գայ թէ երբ չգիտեմ իր վրայ, ժպիտը գլանեմ անոր, ներսէս բան մը կը քայքայուի, սիրտս կը խոցոտի: Սակայն յաճախ այսպիսիները աշխոյժ կ'երևան. ի՛նչ լաւ կ'ըլլար որ աշխատասիրութեան զգացումը խօսէր իրենց ներսը ուժգին և փոխանակ մուրալու աշխատէին պարկեշտօրէն:

Ճիշդ այսպէս ըրաւ 16 տարեկան հայ որբ մը. անցորդներէն 5 10 զրշ. ի չափ հաւաքելով փոքր դրամագլուխ մը շինեց իրեն համար. անցեալ տարուան զիս հետաքննեց, կեցուց և ցնծագին յայտարարեց. «Հայր սուրբ, 30 զրշ. վաստըկեցայ, սենեակիս վարձքը տուի, օ՛խ»: Պատուի ըմբռնումը հրահրած էր այս պատանին. հրճուանքով ողողուած էր չմուրալու բարոյական քաջութիւնը ունենալուն համար. պատիւ կը գեղեցկացնէ մարդս արդարև:

Մինչ աղքատներու հանդէպ գտնուած ատենս կը բաբախէ սիրտս, և ընտիր ընտիր զգացումներ կը ծլին հոն նոր նոր ծաղիկներու պէս. առաջին երեք ցաւի պատկերները մեր յոյն եղբայրներու ուշադրութեան առարկայ պէտք է ըլլան, եթէ անհատական հաճոյքի հաւէ էր. Թալով մոռնան զանոնք. մենք կը կարմրինք, վասն զի նուիրական պարտք կը համարինք նախ օգնել անոնց. իրենց մէջ կաղներ չէ որ կը պակսին, և անշուշտ նոր աղքատանոց մը շատ դիւրաւ կրնան շինել. յոյն հասարակութեան մէկ պատուաբեր գործը պիտի ըլլայ այդ և մենք հոգւոյն պիտի բերկրինք մ'այդ խշխշող տեսարաններու հանդիսատես չըլլալով: Բարիքը կ'ազնուացնէ դժբաղդները. չենք կրնար պաղ ակնարկ մը նուիրելով հեռանալ անոնցմէ. սիրով կապուած չէ՞նք իրարու. երբ սա պճլիկը քուրջերուն ցնցոտիքով մը կը փարի մեր քղանցքին, պարտաւոր չէ՞նք փոխադարձ գգուելու զայն. երբ անոր երիտասարդը կը պատմէ իր վէրքերը, պէտք չէ՞ մեղմել զանոնք:

Սիրենք աղքատները. սէրը կեանք կուտայ անոնց. բարիքը բարոյապէս կը վերականգնէ զանոնք. բարիքի և սիրոյ բովքին մէջ կը մաքրուին, կը գեղեցկանան ու կ'երջանկանան անոնք:

ՏԻՐԱՅՐ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ԻԳ. ՇՐՋԱՆԻ ՎԱՆԱՅ ՀԱՅ. ՈՐԲՎԱՐԺ.Ի

1900 Օգոս. 1—1901 Յուլիս 31

Վանայ հայ. որբանոցի անօրէն Երուանդ էֆ. մեզ ղրկած է հետևեալ տեղեկագիրը զոր նոյնութեամբ կը հրատարակենք.—

1. Նախորդ ԻԲ. Շրջանի փակուած օրը դպրոցիս աշակերտաց թիւը 244 էր՝ որոնցմէ 6ը ընթացաւարտ կ'ըլլային: Իսկ ներկայ ԻԳ. Շրջանի փակուած օրը 223 է՝ որոնցմէ 8ն ընթացաւարտ կ'ըլլային:

2. Այս շրջանի մէջ նորեկ աշակերտաց թիւը 40 է:

3. Իսկ պակասածներունը՝ 55 է: Այս պակասածներէն,
2ը մեռած են,
3ը Կ. Պոլիս կամ այլուր գացեր են,
3ը ուրիշ որբանոցներ փոխադրուած են,
4ը ուրիշ վարժարան գացեր են,
7ը Թոշակի մասին անհամաձայնութեան կամ այլ անյարմարութեան համար արձակուած են և 36ը շուկայ գացեր են, շատերը անաչութեան խորհրդով:

4. Այս շրջա՛նի 223 աշակերտներէն 95ը կը պատկանին Ուսումնարանի դասարաններուն, իսկ 128ը Նախակրթարանի. այսպէս,

Ուսմ. Զ. դսր. ունի 9 աշ.		Նխկ. Դ. ունի 41 աշ.	
» Ե. » » 11 »		» Գ. » 29 »	
» Դ. » » 9 »		» Բ. » 32 »	
» Գ. » » 14 »		» Ա. » 26 »	
» Բ. » » 24 »		128 »	
» Ա. » » 28 »			
95			

5. Այս շրջանին մէջ ունեցած ենք 95 ձրիավարժ աշակերտներ՝ որոնցմէ 27ը տարուայ ընթացքին մէջ պակսածներէն են, իսկ 68ը կը մնան դեռ: Այս 68էն 5ը բարեկեցիկ Իվան Պօզովի սաներն են, 1ը Գեր. Հ. Կորիւն վարդապետի սան, 2ը Շնորհազարդ Հ. Մաշթոց վարդապետի սան, 4ը Որբախնամ սանուց որդեգիր, որով դպրոցիս միայն ձրիավարժից թիւը կ'ըլլայ գրեթէ 56՝ որոնցմէ ոմանք դրական պէտքերն ալ կ'ընդունին դպրոցէս: Ցաւակցաբար կ'աշխատուի անընդունակ, հասակաւոր և նպաստի ո՛չ այնչափ կարօտ ձրիավարժներու թիւը պակսեցնել:

6. Վերջին տարեկան քննութեանց արդիւնքն ի նկատի առնելով այս տարի Ուսուց. Ժողովի որոշմամբ 46 աշակերտ կարգ չեն փոխեր, որոնցմէ

1ը	Ուսումն.	Զ.	դասարանէն
1ը	»	Ե.	»
6ը	»	Գ.	»
7ը	»	Բ.	»
8ը	»	Ա.	»
12ը	Նախակրթ.	Դ.	»
5ը	»	Գ.	»
4ը	»	Բ.	»
2ը	»	Ա.	»

7.—Ներկայ ԻԳ. Շրջանին մէջ դըպրոցս կ'ունենայ 8 ընթացաւարտներ, որոնց նիշերը նշանակուած են իրենց վկայականներու վրայ, իսկ անոնց ընդունելութեանց թուականները հետևեալներն են.

1. Դաւիթ Փափազեան	1893	Օգս. 1
2. Լևոն Կանոսեան	1891	Ցվր. 17
3. Վահրամ Տ. Պօղոսեան	1895	Օգս. 1
4. Յարութիւն Սաղոնճեան	1897	Մրտ. 1
5. Միրզախան Միրզախանեան	1895	Օգս. 1
6. Արտաշէս Սօլախեան	1896	» 1
7. Միքայէլ Կօրկոտեան	1891	Նոյմ. 1
8. Ֆրանսուա Արթօմ	1891	Օգս. 1

Դպրոցիս 11 կարգ ընթացաւարտներու թիւը կ'ըլլայ ուրեմն 65:

8. Այս շրջանին ուսուցչական մարմինը կը բաղկանար ի սկզբան 13 անձերէ (2ը երթևեկ և միւսները միայուն): Մնայուններէն Պ. Յակոբ Զանկիւլեան հոկտեմբերին հրաժարելով շուկայ գնաց, իսկ Պ. Յովհաննէս Բաղդասարեան մայիսի մէջ Վարագայ Որբանոցը պաշտօնի կոչուեցաւ: Անոնց դասերը բաժնուեցան մնացեալ ուսուցիչներու վրայ:

9. ԻԳ. Շրջանի մէջ ունեցած ենք 220 դպրոցական օր և 20 քննական օր, ընդ ամէնը 240 օր:

10. Իւրաքանչիւր դասարանի մէջ աւանդուած և չաւանդուած դասերու թիւը հետևեալն է.

Ուսմ. Զ. դսր. աւան.	1073	դասր. չաւան.	29		
» Ե. » »	1138	» »	23		
» Դ. » »	1043	» »	19		
» Գ. » »	1100	» »	25		
» Բ. » »	1116	» »	40		
» Ա. » »	1028	» »	32		
Նխկ. Դ. » »	881	» »	18		
» Գ. » »	942	» »	14		
» Բ. » »	623	» »	20		

Նախակրթ. Ա. դաս աւանդուած 623 դաս, չաւանդուած 20:

—)(95)(—

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՐԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

ԺԵ

Թէրէզ ճարտար շարժումով մը Մէկլօ գնդապետին քովէն հեռացած ու նորատի աղջիկներուն մօտեցած էր: Օրիորդ Պլանշ բարեկամական շարժուձևով մը խնդրեց իրեն հետևիլ: Ու քանի մը քայլ անդին տանելով, ըսաւ.

—Անհամբերութիւն ըրած կ'ըլլաք, եթէ այսուհետև Մատլէնի հետ չխօսիք ծառերու երկայնքը: Գնդապետ Մէկլօ ձեր քայլերուն հետքերը նշմարեր է թաւուտին մէջ, ու այս առաւօտ սաստկապէս կշտամբեց իր աղջիկը: Նօտարը որ իր սիրած աղջկան հետ քիչ մը երկարօրէն խօսելու համար ուրիշ միջոց չունէր եթէ ոչ անոր պատուհանին տակ երթալ, երբ ամէն ոք քնացած էր դղեակին մէջ, քաշուած մնաց Մատլէնի խօսքերուն առջև:

Օրիորդ Պլանշ այդ խօսակցութենէն օգուտ քաղելով Թէրէզի հարցուց.

—Կ'երևայ թէ պարոն Սէվրաք ընդհուպ կը մեկնի:

—Այո՛, օրիորդ, վաղը իրիկուն, պատասխանեց Թէրէզ խիստ մտադրաց:

Բայց հազիւ թէ նօտարը արտասանած էր այդ անխոհեմ խօսքը, հասկցաւ իր գործած անմտութիւնը: Հասկցած նայուածքներ ուղղեց Պլանշի:

—Արդէն ինծի ըսաւ, յայտարարեց Պլանշ արիաբար, հարկ տեսնելով պաշտպանել Թէրէզը:

Նօտարը մտովի կը խորհէր թէ ամէնէն առոյգ կամքը կը կակղի սիրուած կնոջ մը մօտ, ինչպէս մեղրամոմը արևուն ճառագայթներուն տակ:

Ու Պլանշ, սիրտը արտփուն, առանց խորհելու իր ըրած առաջխօսութեան վրայ, յանդիմանական նայուածք մը ուղղեց նօտարին, որ այլայլեցաւ: Նորատի աղջիկը ի զուր կը փնտռէր Սէվրաքի վերստին մեկնումի պատճառները հասկնալ. և եթէ մեկնէր, ի՞նչ հաւանականութիւն կար որ այս անգամ ողջ պիտի դառնար: Ուստի խորհեցաւ իր մօրեղբօրը միջոցաւ այդ մեկնումին առաջքը առնել: Գնաց կոմսը փնտռեց, որ Մէկլօ գնդապետին հետ կը հեղգայէր, և ուսի ցնցումներով կը պատասխանէր անոր բարկաճայթ խօսքերուն:

—Դուն չես գիտեր ըսածդ, կը յայտարարէր կոմսը. կ'ըսես թէ ածուի մը մէջ հետքեր տեսեր ես, որուն մօտ, աղջամուղջի մը մէջ կը բռնկին աղջիկդ և իմ քեռաղջիկս: Թերևս սոցի այդ հետքերը կը վերաբերին պարտիզպանի մը կամ սա պարոններուն, երբ վարդ կը քաղէին:

—Ինծի պէս հին վարպետի մը չես կըրնար սորվեցնել իր արհեստը: Այդ անտիքանը ծառերուն երկայնքը պըռաքեր ու տասնըհինգ հատ ալ տանձ ձգեր է ծառերէն, աւելցուց գնդապետ Մէկլօ:

—Հանդարտէ՛ քիչ մը, և նուազ պոռա՛. ուրիշներ ալ կան հոս: Անխորհուրդ և վտանգիչ լեզուանդարութիւն մը ունիս: Մանաւանդ թէ ամենուն մի պատմեր քիչ մը առաջ ինծի ըսածդ. վրադ պիտի խնդան:

—Ինծ՛ ալ մի՛, ըսաւ գնդապետը զայրացած:

—Այո՛, մեր երիտասարդները շատ հակակրանք կը տածեն քու նկատմամբդ. աղջկանդ վրայ հսկելու այսպիսի եղանակներ ունիս, որոնք վիրաւորիչ կը նըկատուին անոնց կողմէ: Եթէ այդքան հսկողութիւն չընես, ի՞նչ կը կործես որ պատահի:

—Կը բաւէ. ես գիտեմ թէ ի՛նչպէս վարուելու եմ:

—Շատ գիտնալու երևոյթ չունիս: Երբ աղջիկդ վանքն էր, շարունակ վախ կը յայտնէիր որ օր մը առուն պիտի դառնայ: Հիմա որ տունն է, կը բողոքես զայն ամուսնացնելու գաղափարին առջև: Կ'ուզես որ ճշմարիտը խօսիմ, դուն սեւամաղձոտ ես ու ընդդիմախօսութեան ոգին ծայրայեղութեան մղած ես: Ես քու աղջկանդ տեղը ըլլայի, Թէրէզին հետ կ'ամուսնանայի, մէջնիդ ձգելով քեզ:

—Թէրէզի՜ն հետ...

—Այո՛, Թէրէզին հետ, որ լաւ և արժանիք ունեցող տղայ մըն է, որ քաջառողջութեան հետ կը միացնէ նաև շէնք շնորհքը հարստութիւն մը: Ո՛հ, իրաւ է որ նշանաւոր ծագում մը չունի, այդ մասին համակարծիք եմ: Եւ սակայն դուն ալ Մոնմորանսիներէն չես իջած:

—Իմ ծագումս կը մեղադրե՞ս:

—Ո՛հ, ինչ որ է, անանկ մարդ, կ'ուզեմ գոհունակութիւն մը պատճառել քեզ: Այս իրիկուն դարձի կը սպասենք՝ սիկարնիս ծխելով: Եւ եթէ երբեք Թէրէզ քու թափառիլ աղջկանդ պատուհաններուն տակ, անոր ականջները պիտի քաշենք, թէև խեղճը քու բռնած ընթացքիդ պատճառաւ հարկադրուած է այդ արտակարգ միջոցներուն դիմելու: Հիմա, տա՛լ չես խօսիր այդ խնդրոյն վրայ, եթէ ո՛չ մինակ կը թողում, գնա՛ ի՛նչ կ'ուզես ըրէ:

(Շարունակելի)

Դասերու աւանդման արգիլք եղած են, ուսուցչաց հիւանդութիւն կամ անոնց բացակայութեան ուրիշ բանաւոր պատճառներ, դպրոցական տօներ եւլն.։

11. Այս շրջանի մէջ ունեցած ենք 42 ուսուցչական ժողով և 24 փորձնական դաս և 1 դպրոցական հանդէս (Ս. Վարդանանց տօնին առթիւ)։

12. Մեծ պահոց մէջ ըստ սովորութեան, դպրոցիս բոլոր աշակերտները շաբաթը մէկ անգամ ուսուցչական խմբի առաջնորդութեամբ եկեղեցի տարուած են և Ս. Լուսաւորչի տօնի օրը, հաղորդուած։

13. Աշակերտաց բացակայութիւնները հետեւեալներն են.

33	աշա.	ոչ մէկ	դաս.	բցկյ.	մնացած	չեն*
4	»	միայն 1	»	»	»	են
21	»	2–5	»	»	»	»
19	»	6–10	»	»	»	»
40	»	11–22	»	»	»	»
24	»	21–30	»	»	»	»
13	»	31–40	»	»	»	»
17	»	41–50	»	»	»	»
37	»	51–100	»	»	»	»
9	»	100–200	»	»	»	»
6	»	200էն աւելի »	»	»	»	»

14. Իբ. Շրջանի մէջ դպրոցիս եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

2700	ղրուշ	Կ. Պոլսոյ Նպաստից կեդրոն. Վար. Յանձնաժողովէն։
1296	»	Բարեյիշատակ Իվան Պօպօվի 5 որդեգիրներու տարեկան թոշակ։
594	»	Գեր. Տ. Կորիւն Ծ. Վարդապետէն իր մէկ որդեգրի տարեկան թոշակ։
933	»	Որբախնամ սանուց բաժանորդագրութիւն 4 որդեգիրներու տարեկան թոշակ։
432	»	Կ. Պոլսէն՝ Մեծ Արշակ, Թագաւոր, Եդուարդ և Երուանդ Գարակէօզեան էֆէնտիներէ։
108	»	Կ. Պոլսեցի Մ. Է. էֆէնտիէ։
108	»	Մ. Յարութիւն աղա Զթճեանէ։
1	հատ	Ծանրաչափ գործիք Պ. Տիգրան Զթճեանէ։
1	»	Պատի օրացոյց Պ. Արամ Զըթճեանէ։
1	կտոր	Գիրք Պ. Աբգար Խրիմեանէ։
1	»	Գիրք Պ. Ենովք Տ. Արիստակէսեանէ։
2	հատ	Օրացոյց Պ. Աբգար Խրիմեանէ։
3	կտոր	Ձայնագրեալ շարական և պատարագի խորհուրդ Գեր. Տ. Զաւէն վարդապետէ։
1	օրնկ.	«Օլէնտորֆ» և «Բոռնալի» Պ. Արտաշէս Սոլախեանէ։

15. Դպրոցէս ալ նուէր տրուած են 15 կտոր զանազան դասագրեանք Խրգանու Խակեւ գիւղի վարժարանին։

16. Իբ. Շրջանի մէջ դպրոցիս ելեւմտից հաշուեկշիռն ալ հետեւեալն է.

ՄՈՒՏՔ

Թոշակաւոր աշակերտաց վճարք	22,054	
Որդեգիրներու թոշակ	2,823	30
Կ. Պոլսոյ Նպաստից Յանձնաժողովէն	2,700	
Զանազան բարեսէր անձերէ նուէր	648	
Դպրոցի մէջ վաճառուած գրքեանց	212	20
Գումար	28,438	10

ԵԼՔ

Պաշտօնէից ամսականներ	19,987	
Գիրք, դասական պիտոյք, բնագիտական գործիք, քիմիական գեղեր, քարտէս եւայլն	589	
Պաշտօնական ընդունելութիւն, այցելութիւն, ուսուցչ. ժողովներու ծախք եւայլն	720	
Լրագիրներու բաժնեգին	190	
Կարասի, գրասեղան, նստարան, նորոգութիւն եւայլն	509	
Վառելիք և վառարան	1470	30
Կարգ մը ձրիավարժներու գըրեանք, գրական պիտոյք, զգեստի և ուտեստի ծախք	852	20
Փոստայի ծախք	139	10
Խեցեղէն և աւել	37	
Տոկոս	444	20
Զինուորական վարժարանի վիճակահանութեան դրուած	100	
Զանազանք	70	20
	26,109	20
Մուտքէն յաւելեալ իբրեւ տեսչի վարձք	3328	30
Գումար	28,438	10

Հիմնադիր Տնօրէն
ՎԱՆԱՅ ՀԱՅՑ. ՈՐԲԱՆՈՑԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
Հ. ԵՐԱՄԵԱՆ

---

* Նախորդ տարի 19։

ԲԻՒԶԱՆԴԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Ղալաթիա, Սեղբոս խան թիւ 5—7

Հայերէն, Գաղղիերէն և Տաճկերէն դպրոցական դասագրոց և դպրոցական պիտոյից համար մեծաքանակ մթերք, նուէրի յատուկ գիրքեր, Վիսալ—Լալլաշի աշխարհացոյց մեծադիր քարտէսներու, բուսաբանական և կենդանաբանական պատկերաց ընտիր հաւաքածոյ մը հանդերձ նմուշներով միշտ պատրաստ կայ։

Նոր հրատարակութեանց

Սահակեանց—Սրբազան պատմութիւն Նոր Ուխտի— չորրորդ տիպ 4 ղրուշ.— Թոփճեան— Նոր ընթացք ֆրանսերէն լեզուի, 4 ղրուշ.—Զօպու—Նամականութիւն գաղղ.—տաճկ. 12 ½ ղրուշ։

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ վերաբերեալ ամէն կարգի նիւթերու և ՖՐԷՕՊԷԼԵԱՆ նուէրներու միակ կեդրոնատեղի։

Նոր հրատարակութեանց ի Բարիզ

ՆԱՐՊԷՑ—Նոր բառագիրք պատկերազարդ ֆրանսերէն. Հատոր Ա. (A. H.) գին 25 ֆրանք.—Հատոր Բ. (I. Z.) ընդ մամլով։ 698

Քաղաքական Լուրեր

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Հարաւային Ափրիկէի ընդհանուր կացութիւնը.—«Նոյէ Ֆրայէ Բրեսէ»ի թղթակցին կարծիքը.—Անգլիացիներուն ռազմագիտութիւնը—Պատերազմին վախճանը.— Հարաւային Ափրիկէի ապագան։

Նոյէ Ֆրայէ Բրեսէի Բրէթորիայի թղթակիցը, յունիս 27 թուակիր թղթակցութեամբ մը իր տպաւորութիւնները առաջ կը բերէ Հարաւային Ափրիկէի մէջ տիրող արդի կացութեան մասին. — «Անգլիոյ լուրջ, ճշմարիտ պատերազմի մը շուրջը չի դառնար ա՛լ, անգլ. սպայակոյտին կողմէ պատրաստուած ծրագրի մը համաձայն մղուած։ Անգլ. զօրախումբերը արկածախնդիր պարտիզաններ միայն կը կատարեն հարաւ ափրիկեան հանրապետութեանց այլ եւ այլ երկիրներուն մէջ։ Անգլիացի հրամանատարները երջանիկ կը համարին ինքզինքնին, եթէ մերթ ընդ մերթ քանի մը եզ գտնեն։ Անգլիացիները որքան ատեն որ հոս են, յաղթական երեւոյթը կ՚ուզեն առնել, բայց առանց ներքնապէս յուսալու թէ վերջնական յաղթանակը իրենց պիտի շահին։ Այն անձը որ արդէն գրաւ մը կորսնցուցած էր Տեվեթ զօրավարին գերի բռնուելու մասին, ասկէ երեք ամիս առաջ, նորէն գրաւ կը բռնէր թէ Անգլիացիները ընդհուպ պիտի աւարտեն պատերազմը։ Ամէն անգամ որ Պոէրները յաղթանակ մը տանէին, այդ անձը կ՚ըսէր թէ անոնք իրենց վերջին յուսահատական ճիգը կը թափէին։ Իսկ, ընդհակառակը, անգլ. յաջողութիւնները անոր կողմէ իբր նշան կը համարուէին վճռական յաղթանակի մը։ Երբ նորէն տեսայ այդ լաւատես անձը, զարմացմամբ լսեցի սա խոստովանութիւնը, որ պատճառը դիւրահասկնալի է.— «Անգլիացիները չպիտի կրնան վերջացնել այս պատերազմը»։ Բրէթորիա բնակող բոլոր Անգլիասէրները միաձայնակարծիք են թէ Անգլիացիները գլուխ չպիտի կրնան ելլել Պոէրներուն հետ։ Այս վերջիններու բարեկամները ա՛լ բացէ ի բաց կ՚ըսեն թէ «Հարաւային Ափրիկէ կորսուած է Անգլիոյ համար»։ Կը խորհիմ թէ անգլիասէրներու կարծիքը հիմնաւոր է, ու պոէրասէրներու գուշակութիւնը կրնայ կատարուիլ, բայց կը կարծեմ թէ Անգլիացիները պիտի կրնային ազատել հարաւ ափրիկեան իրենց գաղթավայրը, եթէ պատերազմը տրամաբանելու կարող ըլլային։ Երկու հանրապետութեանց կցումը անիրականալի բան մըն է, որովհետեւ ակներեւ անհամեմատութիւն կայ անգլ. ուժին և պատերազմի վայրին ընդարձակութեան միջեւ։ Ասիկա չի նշանակեր թէ անգլ. զօրքերը քաջասրտութիւն չունին, քանի որ եւրոպական ոչ և է բանակ չպիտի կրնար դիմանալ այդ գրաւուած երկրին մէջ։ Անգլիացիները՝ պատերազմի սկիզբէն՝ սա ծանր սխալը գործեցին որ վճռական պարտութեան մը չկրցին մատնել Պոէրները։ Պիտի առարկուի թէ ասիկա դժուարին գործ մըն էր, քանի որ Պոէրները խոյս կու տային միշտ։ Ճշմարիտ չէ ասիկա, և յետոյ սպայակոյտին պարտքը չէ՞ր միթէ պատերազմի ծրագիր մը պատրաստել և զօրախումբերը այնպէս մը վարել որ թըշնամին չկարենայ խոյս տալ ճակատամարտէն։ Եւ այդ բանը դիւրին պիտի ըլլար պատերազմին նոր սկսած ատեն, երբ Պոէրներն ալ մեծ ճակատամարտներ ու կռիւներ մղելու ծանր սխալը կը գործէին։ Լորտ Ռապըրթս շատ լաւ կրնար Տալմանութայի մէջ պաշարել Պոէրներուն բանակ դիրքը, վճռական պարտութեան մը մատնել զանոնք և Վանթէրպիլբարկի մէջ յանկարծակիի բերել Թրանսվալեան կառավարութիւնը Քրիւկէր նախագահին հետ։ Երբ Պոէրները փոքր, անկանոն կռիւներ սկսան մղել, Լորտ Ռապըրթս կարծեց որ մէկ շարժումով թշնամին պիտի յաղթէր բոլորովին, սա առածին համեմատ. «Բաժնէ՛ որ տիրես»։ Արդ, ի՞նչ պատահեցաւ։ Հակառակ այդ առածին, անոնք որ բաժնուած էին, այսինքն Պոէրները, կացութեան տէր եղան։ Անգլիացիները որոնք ձեռնարկած էին իրենց թշնամին երկիրը աւելի մաքրել, Պոէրներուն հետապնդեցան, բայց միշտ պարապ դարձան իրենց կատարած փորձերէն։ Ի վերջոյ, ամօթապարտ չըլլալու համար՝ Լորտ Քիչընէր պատերազմ մը կազմակերպեց ընդդէմ եզներուն, անօթի մեռցնելու համար թշնամին։ Պոէրները անցուցին ձմեռնային տագնապը, և հիմա կացութիւնը խախուտ է Անգլիացիներուն համար։ Անգլիացիները, յունիս 23ին, արիւնալի պարտութիւն մը կրեցին Քրիւկերստորփ մօտ, որ շատ սուղի նստեցաւ իրենց, բազմաթիւ մեռեալներ ու վիրաւորներ ունեցան և 700 հոգի ալ գերի բռնուեցան։ Միտըլպուրկէն կը ծանուցանեն թէ 500 Աւստրալիացիներէ բաղկացած բանակ մը յարձակում կրեր է Պոէրներու կողմէ։ Անգլիացիները այդ կռւին մէջ կորսնցուցեր են 200 հոգի, երեք հատ Արմսթրոնկի թնդանօթ, երկու հատ մաքսիմ թնդանօթ և 100 սայլ։ Անցեալ գիշեր Բրէթորիա բերին անգլիացի վիրաւոր զինուորներ, որոնց Քուանկսթորթի մէջ մըղուած կռւին մասնակցած էին. այդ վայրը կը գտնուի Բրէթորիայի մօտերը։ Անգլ. զօրքերուն վերին հրամանատարը Բրէթորիայէն դուրս չի համարձակիր ելլել, եթէ ոչ Կարմիր Խաչի Ընկերութեան մարդոց կերպարանքով։ Այս պարագաներուն մէջ՝ Անգլիացիները լաւ պիտի ընէին եթէ հաշտութիւն կնքէին իրաւ նախկին կացութեան համաձայն։ Դժբախտաբար, կառավարութեան վարիչները, որոնք պատասխանատու են պատերազմին համար, չեն ուզեր ականջ կախել այդ խորհուրդին։ Եթէ խնդիրը ոսկեհանքերը ձեռք անցնելուն վրայ չըլլար, Անգլիացիները պիտի բաւականանային Վաալ գետին հարաւակողմը գտնուող երկիրը գրաւելով։ Բայց իրենց զինուորներուն թիւը շատ քիչ է իրենց փափաքը իրագործելու համար։ Կարծեմ թէ անգլիական զօրքերուն թիւը բաւականաչափ է երկար շղթայ մը ձեւացնելու համար Բարպըրթոնի գաղթավայրին հիւսիսային սահմանագլխին վրայ, որով կրնան արգիլել Պոէրները՝ իրենց աջակցութիւնը նուիրելու Բարպըրթոնի ընդոստ Հոլանտացիներուն։ Թո՛ղ Անգլիացիները չհամակերպին այս պաշտպանողական դրութեան, բայց թո՛ղ գիտնան թէ ուշ կամ կանուխ այդ միջոցին պիտի դիմեն։ Իրենց զինուորներուն յաճախուն նուաղումը նախ պիտի ստիպէ զիրենք լքել Թրանսվալի հիւսիսակողմը, յետոյ Տէլակուայի ծովածոցը։ Կարելի եղածին չափ երկար ատեն պիտի կառչին Բրէթորիայի, որպէս զի ի վերջոյ կարենան մէկ շարժումով նահանջել մինչեւ Օռանժի Հարաւային եզերքը։ Հակառակ այն պատուարին՝ զոր Անգլիացիները պիտի հաստատեն երկրին այդ մասին մէջ, Պոէրները չպիտի լքեն Բարպըրթոնի իրենց եղբայրները։ Պոթա և Տէվէթ Կիբէրտալանտէն ճամբայ պիտի գտնեն դէպի Բարպըրթոն յառաջանալու։ Հոն պիտի աջակցին Քրուլինկէրի և խարիսխը պիտի նետեն ազատ և անկախ Հարաւային Ափրիկէի մը»։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Ժամանման թուականը.— Ընդունելութեան պատրաստութիւնները.—Ռէմսի ու Տիւնքէրքի մէջ.—Ռուսիա գտնուող Ֆրանսացիները.— Ժուռնալ տը Սէն Բեդերսպուրկ։

Բարիզի լրագիրները առաւելին վերջնական բան մը չեն կրնար ըսել Ռուսիոյ կայսեր Ֆրանսա ժամանելու թուականին վրայ, բայց կառավարութեան առած պատրաստութիւններուն նայելով, սեպտ. 17ին որոշուած է ժամանման թուականը։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ, ընդհանուր ապահովութեան տեսուչ Պ. Քավար, հիւսիսային երկաթուղիներու Ընկերութեան տնօրէն Պ. Սարթիօ և ընդհանուր ապահովութեան գործակատար Պ. Էնիոն Տիւնքէրք գացին, ուսումնասիրելու և որոշելու Ցարին ժամանման ու հոն մնալու պարագաները։ Պ. Ժորժ Լէկ որ ներքին գործոց նախարարի պաշտօնը կը վարէ փոխանորդաբար, Ռէմս գնաց և տեսաւ անցուց զօրահանդէսին կատարուելիք տեղերը։ Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Պ. Պօտէն Ֆրանսայի արեւելեան երկաթուղիներու Ընկերութեան ճարտարագէտներուն հետ կը բանակցի՝ Ռէմսի մէջ շինուած երկաթուղիի գիծերուն վրայ կատարուելիք երթեւեկութեանց մասին։ Վերջապէս ամէն կողմ աշխատութիւնները փութով առաջ կը տարուին։

—Ռուսիոյ կայսեր ու կայսրուհւոյն ի պատիւ տրուելիք սեղաններու ճաշացուցակներու պատրաստութիւնը մեծ արուեստագէտներու յանձնուած է։ Տիւնքէրքի հացկերոյթին ճաշացուցակը կը ներկայացնէ Ֆրանսան ու Ռուսիան՝ իրարու փաթթուած՝ երկու ազգերու դրօշներուն հովանիին տակ։ Այդ երկու դէմքերը՝ շնորհալի ու գեղանի՝ ոսկեզօծ ճաճանչներու մէջ թեւատարած կեցած են հիւսիսային նաւաբաժնի զրահաւորներուն վրայ։ Քոմբիէնի ճաշացուցակը կը ներկայացնէ դղեակին տեսարանը և Ռուսիոյ զինանշանները՝ ֆրանսական հին ճաշակով շրջանակի մը մէջ։ Ռէմսի ճաշացուցակը կը ներկայացնէ Ֆրանսան հին ժամանակի տարազով և բազմած առիւծի մը քով՝ որ ընկողմանած է։ Մէկ ձեռքով ձիթենի ոստ մը կու տայ թեւաւոր պատգամաբերի մը որ զայն պիտի յանձնէ երկու հրեշտակներու՝ մէկը ռուսական և միւսն ալ ֆրանսական գլխանոցով։ Այդ երկու հրեշտակները կը պահպանեն Ռուսիոյ կայսեր և Հանրապետութեան նախագահին զինանշանները. այդ նկարին վրայ կան Ռուսիոյ ու Ֆրանսայի դրօշները՝ միացած։

—Ցարը ու Ցարուհին երբ Տիւնքէրք ժամանեն, առեւտրական Սենեակին առջեւ ցամաք պիտի ելլեն։ Նոյն Վեհափառութեանց տրուելիք սեղանը զբօսանաւի մէջ պիտի չտրուի՝ կայսրուհւոյն առողջական վիճակին պատճառով։ Այդ հացկերոյթը կամ առեւտրական Սենեակին մէջ և կամ շոգենաւային Ընկերութեանց սրահներէն մէկին մէջ պիտի տրուի, որ այդ առթիւ շքեղապէս պիտի զարդարուի ու կահաւորուի։

—Ռէմսի երկաթուղիի գիծէն մինչեւ զօրահանդէսին կատարուելիք տեղը մասնաւոր գիծ մը պիտի շինուի։ Քանի մը պաշտօնատարներ երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցան երկաթուղիներու Ընկերութեան գլխաւոր ճարտարապետին հետ և մանրամասն կերպով քննեցին երկաթուղիին յատակագծերը։ Որոշուեցաւ ձեռք առնել զգուշական սովորական միջոցները։ Գիծը իւրաքանչիւր քանի հինգ մէթրի վրայ պիտի պահպանուի՝ հետեւորդութեամբ կեցող մարդերու կողմէ։ Կամուրջները, կամարները եւայլն պիտի քննուին։ Գիծին մօտերը գտնուած տուները պիտի խուզարկուին։ Ոստիկանական խիստ միջոցներ ձեռք առնուեցան. ամէն օր մանրակրկիտ քննութեան կ՚ենթարկուին օթէլներու արձանագրութեան տոմարները։ Ուղեւորները մարդահամարի գիրէն զատ, պէտք է իմացընեն նաեւ եկած ու երթալիք տեղերնին և թէ ո՛րչափ ատեն Ռէմս պիտի մնան։ Նման հսկողութիւն կը կատարուի Ռէմս բնակող կարգ մը կասկածելի անձերու վրայ։

—Քոմբիէնի կարգադիր յանձնաժողովը նկատելով որ Ռուսիոյ կայսեր ու կայսրուհւոյն հոն ներկայութեան պատճառով հետաքրքիրներու անհագին բազմութիւն մը նոյն քաղաքը պիտի դիմէ, հրաւիրեց տուն, սենեակ եւլն. ունեցող բնակիչները՝ յայտագիր մը տալ քաղաքապետութեան, նշանակելով տրամադրելի բնակարաններու թիւը և ուզուած գինները։

—Ռուսիոյ կայսեր Շդանդարդ զբօսանաւին պիտի հետեւի նաեւ Բոյեարնեա Զուեզդա զբօսանաւը. նաեւ Սվեթլանա ալ պիտի ուղեկցի։ Ռուսական Նիքոլա Բ. զրահաւորը Շէրպուր հասեր է։

—Ռուսիոյ կայսեր արքունիքին հրամանատար Տըլկորուքի իշխանը Բարիզ հասաւ։

—Մոսքուայի Ֆրանսական գաղթականութիւնը, Ցարին Ֆրանսա այցելելուն առթիւ, կ՚ուզէ բարեգործական հաստատութիւն մը հիմնել։ Բեդերսպուրկի մէջ մօտերս պիտի կատարուի բացումը այն գիշերային ապաստանարանին՝ որ հիմնուած է նախագահ Ֆելիքս Ֆորի այցելութեանը առթիւ, անոր նուիրած գումարովը։ Այդ շէնքը հարիւր յիսուն հոգիէն աւելի կըրնայ պարունակել։

—Ժուռնալ տը Սէն-Բեդերսպուրկ հետեւեալը կը գրէ՝ Ռուսիոյ կայսեր Ֆրանսա կատարելիք ուղեւորութեանը վրայ.— «Բարիզի լրագիրները կը հաստատեն այն խորին տպաւորութիւնը ու խանդավառութիւնը զոր ֆրանսական ազգը ունեցած է՝ իմանալով որ Ռուսիոյ կայսրը ու կայսրուհին քանի մը օր Ֆրանսա պիտի մնան և Ռէմսի զօրահանդէսին ներկայ պիտի գտնուին։ Ֆրանսայի նահանգային ժողովները որոնց նստաշրջանը բացուած էր այդ լուրը եկած ատեն, իրենց համակրական զգացմանց հաւաստիքը տուին շնորհաւորական ուղերձներ մատուցանելով Հանրապետութեան Նախագահին և ուրիշ միջոցներու դիմելով։ Այդ ցոյցերը յառաջ կոչող միաձայնութիւնը կ՚ապացուցանէ թէ ո՛րքան մեծ է վստահութիւնը երկու ազգութեանց որոնք, կապուած են սերտ կապերով և ամրապնդուած սա անմոռանալի իրողութեամբ ու խորապէս քանդակուած ամենուն միտքին մէջ.—Երկու նաւատորմերու փոխադարձ այցելութիւնը Քրոնշթատի ու Թուլոնի մէջ։ Նոյն Վեհափառութեանց առաջին անգամ Ֆրանսա կատարած ուղեւորութիւնը, անջնջելի հետք մը թողած է պատմութեան մէջ։ Մօտերս կատարուելիք մեծ իրողութիւնը նոր օղակ մը պիտի կազմէ դէպքերու այն շղթային, որուն քաղաքական նշանակութիւնը այնքան ահագին է։ Երկու երկիրներու միութիւնը իրենց փոխադարձ բարիքին և ընդհանուր խաղաղութեան պահպանմանը համար՝ զօրաւոր ապաւէն մըն է ժողովուրդներու միջեւ խաղաղական յարաբերութեանց պահպանմանը, ինչ որ կը բաղձայ քաղաքակիրթ ամբողջ աշխարհը։ Ֆրանսականներն նման ազգ մը որ այնքան կը յարգէ աշխատութիւնը, որ իր ձեռքին մէջ ունի մարդկային գործունէութեան բոլոր ճիւղերը և որ այնքան կը քաջալերէ արդիւնաբեր գործերը, ամենէն աւելի կը զգայ խաղաղութեան պէտքը։ Կատարեալ համաձայնութիւն մը կայ Ֆրանսայի ու Ռուսիոյ բաղձանքներուն միջեւ։ Ռուսիա շատ անգամներ ապացոյցը տուած է՝ աշխատութեանց միջեւ համաձայնութեան պահպանման աջակցելու մասին, պահպանութիւն մը որուն էական հիմերէն մէկը կը կազմէ Ֆրանքոռուս դաշնակցութիւնը և որուն բարձր հանգամանքը գնահատուած է ամբողջ աշխարհի կողմէ։ Ռուսիոյ մէջ մեծ հաճոյք պատճառեց այն համակրութիւնը զոր Ֆրանսայի մէջ առաջ բերաւ Ցարին ու Ցարուհիին կատարելիք ուղեւորութեան լուրը։ Այն բուռն սէրը զոր ռուսական ազգը կը տածէ իր վեհապետներուն նկատմամբ, պիտի թելադրէ սիրտերը, երբ իմացուին Ֆրանսայի մէջ կատարուելիք ընդունելութիւնները և համակրական ցոյցերը։ Ռուսերը ասիկա պիտի համարին նոր նուիրագործում մը նախապէս կնքուած դաշնակցութեան՝ որ այնքան լաւ կը համապատասխանէ երկու ժողովուրդներուն համակրութեանը։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամստորֆի կոմսը Նիքոլա կայսեր հետ պիտի ըլլայ Ֆրանսա գտնուած միջոցին»։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Պ. Պիլի կարծիքը.— Չինու զինարանները.— Բանակը — Գերմանացի ու ճարոնցի մարզիչները։

Չինու արդի կացութեան մասին մէկ քանի լրագիրներ կը հրատարակեն համառօտութիւնը կարեւոր տեսակցութեան մը զոր հրապարակագիր մը Կալկաթայի մէջ Պ. Պիլի հետ ունեցած է։ Պ. Պիլ, որ մինչեւ վերջին ժամանակներս Չինու կառավարութեան պաշտօնատարներէն էր, նախ կարծիք յայտներ է թէ Չինու մէջ զէնքերու և ռազմամթերքներու ներածութեան արգիլքը բոլորովին անօգուտ է։ Պ. Պիլ յարեր է.— «Չինացիները զինարաններ և թնդանօթի յատուկ վառօդի գործարաններ ունին՝ Շա. Չէօսի մօտ ծովեզերքին վրայ, և Հան-Եանկի, Նան Քին, Չէնկ Տուի ու Ֆօնթոսի մօտ։ Այդ գործարաններուն մէջ գիշեր ցորեկ անընդհատ կ՚աշխատին։ Օրինակի համար, վերջին շփոթութիւններէն առաջ Հան Եանկի գործարանը օրական տասնըհինգ հրացան կը պատրաստէր, մինչդեռ հիմա քանի մը հարիւր հատ կը շինէ։ Արագահարուած թնդանօթներ ալ կը շինուին։ Նաեւ խոշոր թնդանօթներու պատրաստութեան բոլոր անհրաժեշտ իրեղէնները ունին։ Հրացանները բազմահարուած են եւ վեց փամփուշտ պարունակելու համար տուփեր ունին։ Քանի մը ամիս առաջ Հան-Եանկի մէջ թնդանօթի յատուկ վառօդներու գործարանի մը շինութեան ձեռնարկեցին, բայց այն ատեն աշխատութիւնները շատ ծանր կը կատարուէին։ Պոքսըրներու շփոթութեանց ծագման վրայ էր որ շինութիւնները փութացուցին որոնք աւարտեցան անցեալ դեկտեմբերին. հիմա թնդանօթի յատուկ վառօդներու պատրաստութեանը ձեռնարկուած է։ Գաւառային բանակները, որոնք տեսակ մը քաղաքապահներէ կը բաղկանային, բոլորովին վերակազմուած են։ Հին և անպէտ տարրերը, սպայ և զինուոր, արձակուած ու անոնց յաջորդած են Հունանի նահանգէն առնուած նոր զինուորներ՝ Չինու ամէնէն քաջերը։ Գերմանացի ու ճարոնցի մարզիչները չեն ճամբուած։ Երբ, անցեալ տարի, գործերը գէշ հանգամանք մը առին, այդ օտարազգի սպաները դադրեցուցին իրենց մարզանքները բայց հիմա առաջուան պէս վերսկսած են։ Ասոնք չորս սպաներ են՝ երեքը գերմանացի, որոնց մէկը բարձրաստիճան և չորրորդը՝ ճարոնցի»։

ԼՈՐՏ ՍՈԼԶՊԸՐԻ

Նախարարապետին հրաժարականը.—Յաջորդը։

Բէլ Մէլ Կազէթ, անցեալ օր, խմբագրական մը հրատարակեց, որով Լորտ Սոլզպըրիի քիչ ատենէն նախարարապետութենէն քաշուելու հաւանականութեան վրայ կը խօսի՝ մանաւորաբար միութենական կուսակցութեան տեսակէտով։ Քաղաքական աշխատակից մը, կը յարէ նոյն թերթը, որ կրնայ ամէնէն արժանահաւատ լուրերու աղբիւրին դիմել, կը հաւաստէ թէ Լ. Սոլզպըրի իրապէս կը խորհի քաշուիլ գործնական կեանքէ։ Հաւանօրէն Էտուարտ թագաւորին թագադրութեան հանդէսէն առաջ պիտի քաշուի նախարարապետութեան պաշտօնէն։ Անոր հրաժարականին հետեւանքը պիտի ըլլայ նախարարական մասնակի փոփոխութիւն մը։ Որովհետեւ միութենական կուսակցութիւնը կը բաղձայ որ ապագայ նախարարապետը միանգամայն կուսակցութեան պետը ըլլայ Խորհրդարանին մէջ, հաւանական կը նկատուի որ Պ. Պալֆուր պիտի կոչուի նախարարապետութեան պաշտօնին։

ՍՊԱՆԻԱ

Դաշնակցութեան մը պէտքը.—Զինուորական զօրութիւնը.— Ամրութիւնները.—Վէյլէր զօրավարին յայտարարութիւնը։

Սպանիական քանի մը լրագիրները կը քննադատեն Սպանիոյ մեկուսացեալ կացութիւնը և կը յառաջադրեն դաշնակցութիւնը մէկ կամ երկու օտար տէրութեան հետ։ Հէրալտօ քննելով միջազգային քաղաքականութեան արդի կացութիւնը, կ՚ըսէ թէ ոչ և է երկիր անտարբեր չի կրնար մնալ։ Նոյն թերթը մէջ կը բերէ Ֆրանսայի ներշնչած համակրութիւնները, բայց կը յորդորէ նաեւ նկատողութեան առնել դժուարութիւնները։ Էլ Լիպէրալ դէմ կը խօսի Սպանիոյ դաշնակցելուն՝ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ հետ։

—Սպանիոյ պատերազմական նախարար Վէյլէր զօրավարը, որ երկրին ծովեզերքները տեսքն անցընելու գացած էր, Մատրիտ վերադարձեր է։ Հրապարակագրի մը հետ տեսակցելու առթիւ զօրավարը յայտարարեր է թէ Սպանիոյ ծովեզերքի ամրոցները լաւ վիճակի մէջ են, բայց նոր դրութեամբ թնդանօթներու թիւը անյապաղ պէտք է աւելնայ՝ իր այցելած մէկ քանի ամրոցներուն մէջ, որով կարելի կ՚ըլլայ դիմադրել թշնամի մարտանաւերու յարձակումներուն։ Կըղզիները պէտք է աւելի շատ ռազմամթերք ունենան՝ պատահական պաշարումի մը դիմադրելու համար։ Ճիպրալթար որ և է վտանգ չսպառնար Սպանիոյ, քանի որ Ալճեզիրասի մէջ այնքան զինուորներ գտնուին, որքան Անգլիա ունի Ճիպրալթարի մէջ։

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԶԻԼՍԱՆԻ ԵՒ ԱՆՏՐԻԱՍ
Թիւ 23, Կալաթա, Սոֆերանի փողոց

Յիշեալ դրամատունը, որ իր գործառնութեանց ճշդութեամբը և ուղղամտութեամբը ծանօթ է մեր հրապարակին վըրայ. Ղալաթիոյ և եւրոպական սակարաններու ամէն տեսակ արժէթուղթերու վրայ գործեր կը կատարէ։ Այլեւայլ արժէթուղթեր կանխիկ կը գնէ և կը ծախէ մեծաքանակ թէ փոքրաքանակ։ Արեւելեան Ռումէլիի երկաթուղիի Ընկերութեան բրոմեսներ հրապարակ կը հանէ որոնք հետեւեալ գիներով կը ծախուին.

Ամբողջ 7 ½ ղրուշ
Կէս 5 »
Քառորդ 3 »

Նաեւ համաձայնած ըլլալով Իզմիրի Համիտիէ արհեստից վարժարանին վիճակահանութեան ձեռնարկուներուն հետ, այդ վիճակահանութեան տոմսակները կը ծախէ, հետեւեալ գիներով.

Ամբողջ 80 ղրուշ
Կէս 40 »
Քառորդ 20 »
Մէկ ութերորդ 10 » 693

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ մաքսային վերատեսչութեան խորհրդականի օգնականներէն Ֆոն Տոֆէլ էֆ.ի և Յունաց Պատրիարքարանին գործակատար Անաստ Իզիատիս էֆ.ի ու Թուրքերէն թղթակցութեանց առաջին քարտուղար Եանքօ էֆ.ի։ Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ մաքսային վերատեսչութեան քննիչներէն Ալի Ղալիպ էֆ.ի։ Միրիմիրանի աստիճան՝ Ջուրերու վերատեսուչ Էօմէր էֆ.ի։ Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Հանրային Պարտքի Վարչութեան Սէլանիկի տնօրէն Ահմէտ Նէտիմ էֆ.ի։ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Հանրային Պարտքի Վարչութեան ընդհանուր տնօրէնին քարտուղար ու թարգման Երազեան Միհրան Պէյրիա էֆ.ի և Պոլսոյ նամակատան միջազգային ճիւղին տեսուչ Շէվքէթ էֆէնտիի։

—Բ. Դրան խորհրդականներու սենեակին օգնական անուանուեցաւ Գորֆուի ոսմ. ընդհանուր հիւպատոս Սուպհի պէյ, որուն յաջորդեց նոյն սենեակին օգնականներէն Հաշիմ պէյ։

—Մաքսային վերատեսչութեան փոստարանի օգնական անուանուեցաւ Իրաւագիտական վարժարանին շրջանաւարտ Ահմէտ Մուլիք պէյ։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. Թիկնապահ ու Թնդանօթաձիգ զօրքերու երրորդ կարգի զօրավար Շաքիր փաշայի, որ պաշտօնով Տարաանէլ կը գտնուի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Բ. զօրաբանակին (Էտիրնէ) Դ. զօրաբաժնին հրամանատար Ալի Րիզա փաշայի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ բժշկական վարժարանին ներքին տեսչութեան ուսուցիչ Ալէքսանտր Զօրբաս փաշայի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Սէլանիկի հիւանդանոցին վիրահատ Թալ փաշայի, Հանրային Պարտքի Վարչութեան դրամական գործողութիւններու ճիւղին տնօրէն Պ. Բէրրինեանիի և նոյն վարչութեան Պրուսայի առաջին քննիչ Պ. Էսվարսի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հանրային Պարտքի վարչութեան հաշուական գործողութիւններու քննիչ Պ. Լանճէյիի։

—Երկրորդ կարգի Շէֆքաթ՝ կայս. պալատան թարգմանիչներէն Հիւլմէթ պէյի կնոջը։

—Իմթիյազի ոսկի շքադրամ՝ կայս. պատուակալ Թիկնապահ ու զինուորական քննիչ յանձնաժողովին անդամ Հասան Րիզա փաշայի։

Պ. ԲԱՒԼԻ ՍԹԷՖԱՆՈՎԻՉԻ վիճակը ծանրացած է և մահը մօտալուտ։ Տոքթ. Ալպարան որ մասնաւորաբար Բարիզէն բերուած էր, առջի օրը հիւանդը քննեց և բժշկական խորհրդակցութեան մը պահուն յայտարարեց թէ ոչ միայն աջ կողմի, այլ ձախ կողմի երիկամունքն ալ շատ գէշ վիճակի մէջ կը գտնուի, որով երիկամունքը կտրել հանելու գործողութիւնը անօգուտ է, վասն զի մահը անխուսափելի է. Ծանօթ բժիշկը ըսաւ նաեւ թէ բժշկական գործողութիւնը կարելի կ՚ըլլար, եթէ աջ կողմի երիկամունքը միայն հիւանդ ըլլար։ Պ. Բաւլի Սթէֆանովիչի հիւանդութիւնը նախ սկսած էր երիկամունքին մէջ աւազ գոյանալէ. այդ պատճառաւ ամէն տարի Քոնթրէքսէվիլ (Ֆրանսա) ջերմուկները կ՚երթար, բայց տարիէ մը ի վեր փոխած էր դարմանման այդ եղանակը։ Երիկամունքին կողմը ծակել կուտար, սակայն այդ գործողութիւնը փոխանակ նպաստաւոր արդիւնք մը ունենալու, վիճակը ծանրացուց։ Պ. Բաւլի Սթէֆանովիչ ամիս մը չափ առաջ սաստիկ հիւանդութիւն ունեցաւ, որ աւելնալով իր հիւանդութեան վրայ, պալար մը առաջ բերաւ աջ երիկամունքին վրայ, վիճակը անդարմանելի հանգամանք մը ունեցաւ։ Տոքթ. Ալպարան բոլորովին համակարծիք գտնուեցաւ դարմանող բըժիշկներու ընթացքին։ Հիւանդը դեռ ինքզինքը բոլորովին չէ կորսնցուցած. քիչ մը կաթ ու շամպանիա միայն կը տրուի իբրեւ սնունդ։

—Պ. Բաւլի Սթէֆանովիչ, մեծանուն բարերարը, ամէն տարի քսան հազար ոսմ. ոսկի կը յատկացնէ բարեգործութեան. նաեւ մեծամեծ ծրագիրներ ունէր բարենպատակ հաստատութիւններով օժտելու յոյն հասարակութիւնը։

—Յունաց Ս. Պատրիարքը երէկ առաւօտ Պ. Սթէֆանովիչի տունը գնաց տեղեկութիւն առնելու։

—Տոքթ. Ալպարան միզանցքի գործարանքներու հիւանդութեան համար նշանաւոր մասնագէտ մըն է. բնիկ Պոլսեցի է և հայրը քաղաքիս տարեցներէն է։ Հիմա ուսուցիչ է Բարիզի բժշկական համալսարանին մէջ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարար Զիւհտի փաշա յանձնաժողով մը կազմեց որ պաշտօն ունի քննել ելմտական գանձուն բոլոր գանձումները ու ամսաթոշակի և ուրիշ բաներու համար ըրած վճարումները, բաղդատել զանոնք պաշտօնագիրներուն հետ և այդ քննութիւնը սկսիլ ներկայ օգոստոս 1 հաշիւներէն և յետոյ տեղեկագիր մը պատրաստելով մատուցանել։ Այդ յանձնաժողովը, որուն նախագահն է ելմտական նախարարութեան խորհրդական Րիզա պէյ, կը կազմեն նոյն նախարարութեան առաջին տեղակալ Խալիլ պէյ, ելմտական Խորհուրդին անդամ Զիհնի ու Նէճիպ պէյերը և մայր տումարի դիւանին տեսուչ Մուզաֆֆէր պէյ։

—Նախարար Զիւհտի փաշա իր նախագահութեամբ ուրիշ յանձնաժողով մըն ալ կազմեց որ պաշտօն ունի հարկ եղած միջոցները ձեռք առնել՝ ատարականներուն արձանագրութիւնները աւելի կանոնաւոր վիճակի մը վերածելու համար։ Ն. Վսեմութիւնը նաև որոշեց Մագպուզաթ (գանձումներ) և Մահսուլաթ (հասոյթներ) անունով երկու դիւաններ հաստատել՝ առանց նոր ծախք աւելցնելու։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ.— Ծանուցուեցաւ թէ Թուրքիոյ ու Սերպիոյ միջեւ կնքուած առեւտրական դաշնագրութիւնը ստորագրուած է երկու կողմի պատուիրակներուն միջոցաւ։ Նոր տեղեկութեան մը նայելով, սերպ կառավարութիւնը, օսմ. սահմանագլուխին վրայ սերպ ուղեւորներու ընծայուելիք դիւրութիւններու փոխարէն, օսմ. երկիրներէն Սերպիա ներածուելիք կարգ մը ապրանքներու մաքսերը բաւական զեղչեր է։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրութեան խառն յանձնաժողովը այսօր ալ կը գումարուի։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԹՐԱՄՈՒԷՅԸ.— Պաղտատի վաճառականներէն Շանթոփ էֆ. մենաշնորհ խնդրած էր Պաղտատ մէջ Թրամուէյ հաստատելու համար, շահաւոր պայմաններով որոնց մէկն է տարեկան տասնըհինգ ոսկի տալ Համազգային Անկելանոցին։ Պետական Խորհուրդը չտա տնօրինելի գտաւ այդ պայմանները և որոշեց թէ հարկ չկայ բարեփոխել նախապէս տուած այն որոշումը, որով նոյն մենաշնորհը Նաման էֆ.ի պիտի տրուի։ Պետական Խորհուրդը ըստ այսմ տեղեկագիր մը մատոյց Մեծ-Եպարքոսին։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ու Թղթատարական վերատեսչութեան նախորդ հաշուակալ Պէտրի էֆ.ի օրով կատարուած անկանոնութեանց մասին երկու ծրագիրներ պատրաստուելով յանձնուեցան պետական Խորհուրդը քաղաքային ճիւղին ու ձեռնհաս պաշտօնարանին։ Քննութիւնները կը շարունակուին։

ՔԱՈՒՉՈՒԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց տարի մը եւս պայմանաժամ տալ Տիլավէր փաշազադէ Մէհմէտ Րէուֆ պէյի՝ քաուչուկի գործարանին յատուկ անոնուն Ընկերութիւն մը կազմելու համար։

ԱՏԱՆԱՅԻ նահանգին Պաղչէ գաւառակին մէջ երեւան ելած գաղիական տախտին ճարակումը արգիլելու համար, երկու շրջուն բժիշկներ պիտի կարգուին՝ 1500ական ղրուշ ամսաթոշակով։ Նաեւ ամսական 1000 ղրուշ պիտի յատկացուի՝ իբրեւ դեղի ծախք։ Այդ որոշումը վաւերացուած է կայս. Իրատէով։

ՇՈԳԵՆԱՒԵՐԷՆ ՑԱՏԿՈՂՆԵՐԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ Մուտանիէի ու Շիրքէթի շոգենաւերը տեղւոյն կամուրջին չմօտեցած, ուղեւորներէ ոմանք գլուխի կամ ետեւի կողմէն դուրս կը ցատկեն, ինչ որ կարգ մը ցաւալի արկածներու պատճառ կ՛ըլլայ, ծովային առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան որ այդ կարգի անձերէն մէկ մեճիտիէ տուգանք առնուի, ինչպէս կ՛ընեն երկաթուղիի Ընկերութիւնները։ Հանրօգուտ շինութեանց Խորհուրդը նկատողութեան առած է խնդիրը, որոշում մը տալու համար։

ՎԱՆԱՅ Թղթատարական ու հեռագրական տնօրէն կարգուեցաւ Պրուսայի քննիչ Ալի պէյ, փոխանակ Հաղեփ Նազիփ էֆ.ի որ Եմէնի փոխադրուեցաւ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ հեռագրական ու Թղթատարական քննիչ անուանուեցաւ Վանայ կեդրոնական տնօրէն Շաքիր էֆ. փոխանակ Հաշիմ էֆ.ի, որ Էտիրնէի քննիչ կարգուեցաւ։

ՍԿԻՒՏԱՐ–ԳԱՏԸՔԻՒՂԻ ջուրի Ընկերութեան ջուրերուն մէջ վերջերս անախորժ հոտ մը երեւան ելած ըլլալով, առողջապահական քննիչները յետ քննութեան հաստատեցին այդ պարագան, որոշելով նաեւ որ այդ ջուրին խմուիլը վնասակար է հանրային առողջութեան. ուստի հարկ դատեցին ջրամբարը անմիջապէս մաքրել տալ, պարզուածներ դնել և այդ հոտը մինչեւ որ անհետանայ, ջրամբարները ամէն շաբթու քննել։ Այդ որոշումները հաղորդուեցան Քաղաքապետութեան։

ԱՐԱՐՈՂԱՊԵՏ Իպրահիմ պէյի որդւոյն՝ Լոնտոնի օսմ. դեսպանատան քարտուղար Ֆախր պէյի մարմինը, շաբաթ օրը, Բարլամատի կալուածը փոխադրուեր է։ Դագաղին հետեւեր են Վիէննայի օսմ. դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյ, Բարիզի օսմ. դեսպան Միւնիր պէյ և Պէրլինի օսմ. դեսպան Թէվֆիք փաշա։

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԹՈՇԱԿ.— Հանրային Պարտքի Վարչութեան Սէլանիկի նախորդ տնօրէն Մէհմէտ Ասըմ էֆ. հանգստեան կոչուեցաւ 2898 ղրուշ ամսաթոշակով։

ՍԵՐՊԻՈՅ դեսպան Սավա Կրուիչ զօրավարը երէկ մայրաքաղաքս մեկնեցաւ՝ մէկ ամսուան արձակուրդով։

ՕՍՄ. ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ մէջ մեռնող օտարազգի պաշտօնատարները եթէ իրենց ամսաթոշակներէն օրինական հարկերէն հինգը չտան, հանգստեան թոշակի իրաւունք պիտի չունենան. նաեւ անոնց մահէն ետքը ընտանիքներնուն ալ ամսաթոշակ պիտի չյատկացուի։ Այս որոշումը Նախարարաց Խորհուրդին կողմէ տրուելով, վաւերացուեցաւ կայս. Իրատէով։

ՃԱՊՈՆԻ կայսրը հեռագրով շնորհաւորած ըլլալով Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձը, Ն. Վեհափառութիւնը հեռագրով Իր գոհունակութիւնը յայտնեց Միքատոյին։

ԳՈՍՏՈՎԱՅԻ ՆԱՀԱՆԳԸ.— Սէլանիկի կուսակալութիւնը, կ՛ըսէ Մոնիթոր, հրահանգ տուած տեղւոյն մաքսատունէն կամ Օսմ. Պանքային ճիւղէն ութ հազար ոսկի առնելով, Գոստովայի Նահանգը ղրկել, կարգ մը սահմանագլխական ծախքեր հոգալու համար։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ Զամթալճայի մաքրանոցին մէջ ուղեւորներու մասին պատնեշման ու բժշկական քննութեան գործողութիւնները վերցած ըլլալով, եւրոպական կառախումբը երէկուընէ սկսեալ երթեւեկել սովորական՝ այսինքն 1901 մայիս 1ի ժամանակացոյցին համաձայն։ Եւրոպական կառախումբը, ըստ սովորութեան, երէկ իրիկուան ժամ 8ին (Ը. Ե.) մեկնեցաւ Սիրքէճիի կայարանէն։

ԺԱՆՏԱԽՏ.— Զակազիկի մէջ օգոստոս 26էն սեպտ. 1, ժանտախտէ դէպք ու մահ չէ պատահած։ Աղեքսանդրիոյ մէջ կիրակի օրը 2 դէպք ու 1 մահ և երկուշաբթի՝ մէկ մահ։ Բոր-Սայիտի մէջ, օգոստոս 26էն սեպտ. 2(երկուշաբթի) 5 դէպք ու 5 մահ։ Եգիպտոսի միւս մասերուն մէջ յունիս 3էն ի վեր 48 դէպք և 22 մահ։

ԲԱՄՊԱԿ.— Ամերիկայէն առնուած լուրերուն նայելով, բամպակի բերքը այս տարի անցեալ տարիէն առատ պիտի ըլլայ։

—Վերին Եգիպտոսի քանի մը տեղերը բամպակը սկսած են քաղել և այս տարի շատ լաւ վիճակի մէջ է։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ պաշտօնաթերթը հրատարակեց կառավարութեան հասոյթներու և ծախքերու վերջնական հաշուեկշիռը՝ յունուար 1էն մինչեւ յուլիսի վերջը։ Ընդհանուր հասոյթի գումարն է 6,104,054 եգիպտական ոսկի. նախորդ տարեշրջանի նոյն ժամանակամիջոցին էր 5,683,531 ոսկի։ Ծախքերու ընդհանուր գումարն է 5,678,201, նախորդ տարեշրջանին եղած էր 5,627,099 ոսկի։

—Սուտանի կուսակալը Խարթումի յոյն համայնքին գետին մը նուիրեց, եկեղեցիի մը կառուցման համար։

—Աղեքսանդրիոյ մէջ անգլիացիները պատահած կռիւին համար, զոր մանրամասնօրէն ծանուցինք, քննութիւնները առաջ կը տարուին։ Սթէֆանօ Լարուա անուն Իտալացի մը իբրեւ հեղինակ ճանչցուեցաւ տասնապետի մը սպանութեան։ Այդ Իտալացին Սանրեմօ (Իտալիա) պիտի ղրկուի, դատուելու համար։ Միւս յանցաւորները՝ նոյնպէս Իտալացի, կամ Իտալիա պիտի ղրկուին և կամ Աղեքսանդրիոյ իտալական հիւպատոսարանին կողմէ պիտի դատուին։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ իտալական նոր դեսպան Բարբոլանի տը Մալասփինա մարքիզը այսօր, մայրաքաղաքս ժամանեց։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Բերայի Սարանէջ օթէլին վարձակալը, երէկ առաւ., Կալաթա Սէրայի ոստիկանութեան իմաց տուաւ թէ, առջի գիշերը, սենեակ մը վարձած յաճախորդ մը առաւօտ դուրս չէ ելած և սենեակէն ձայն ալ չառնուիր։ Ոստիկանները անմիջապէս նոյն օթէլը դիմեցին, սենեակին դուռը զարկին, բայց ձայն չառնելով, դուռին միջոցաւ դուռը բացին ու ներս մտան։ Մարդ մը հանուած վիճակի մը՝ անկողնոյն մէջ ընկողմանած էր, աջ ձեռքը ատրճանակ մը զոր բռնին մէջ պարպելով վերջ տուած էր իր կեանքին։ Հոգուսանները խուզարկելով գըրպաններէն գտնուեցան պահարանի մէջ գոցուած նամակներ, ուր գրուած էր թէ չքաւորութենէն անձնասպան եղած է և ոչ ոք պէտք է պատասխանատու բռնել։ Այդ նամակներէն մէկը ուղղուած էր իր աներոջ՝ Մալիէի պաշտօնեաներէն Մէհմէտ էֆ.ի, ուրկէ հասկցուեցաւ թէ անձնասպանը Ալի Հայտար անուն 28 տարեկան երիտասարդ մըն է, քարտուղար զինուորական հանգստեան Թոշակի սնտուկին մէջ։ Վրայէն գտնուեցան ոսկի ժամացոյց մը ու շղթայ մը, զոյգ մը Թեւի ոսկի կոճակ, ծխախոտի արծաթ տուփ մը, օսմ. ոսկի մը և երեք մէճիտիէ։ Հայտար էֆ. տարիէ մը ի վեր ամուսնացած էր։ Աներոջ ուղղուած նամակը բաւական ընդարձակ էր. հոն ըսուած էր թէ ընտանիքը շատ կը սիրէր և թէ աղքատութիւնը յուսահատեցուցած էր զինքը։ Աները Բերայի ոստիկանատունը հրաւիրուեցաւ, ուր յայտարարեց թէ Հայտար էֆ. շատ պարկեշտ ու հեզահամբոյր երիտասարդ մըն էր, հետեւաբար անձնասպան ըլլալուն պատճառ մը չկար։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.— Ղալաթիոյ օսմ. նաւահանգստին պաշտօնեաներէն Տեւֆիկ Խոջասար, 35 տարեկան, երէկ յանկարծամահ եղաւ նոյն նաւահանգստին մէջ։ Բժշկական քննութեամբ հաստատուեցաւ թէ սրտի կաթուածէ մեռած է։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ Բունթա թաղին մէջ երկուշաբթի օրը, Պ. Իսիկոնիսի ադոցարանէն հրդեհ ծագելով ամբողջ շէնքը այրեր է իր պարունակութեամբը։ Վնասը 12000 ոսկի է, զոր մասամբ ապահովագրած են՝ Ռոսիա Ընկերութիւնը 1200 օսմ. ոսկի, Լընտըն էնտ Լանքաշայր՝ 2800, Նորթ Տոյչէ 1000, օսմ. ապահովագրական Ընկերութեան 1000 և Իւնիոն տը Բարի 1000։ Չորս ջրհանկեքներ վիրաւորուեր են, որոնց մէկը գլխէն բաւական ծանր։

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԱՅ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

ՍԷՆ ՊԵՆուա (մանչերու) ի Կալաթա
ՍԷՆԹ Եսփրի (աղջկանց) ի Բանկալթի

Յատուկ խնամով մայրենի լեզուի դասաւանդութիւն Հայ ուսանողաց համար։
763 7—10

Ազգային Լուրեր

Բզիի մեր Թղթակից՝ Նարդիկեն.— Բզիի մասին հասած ա՛յսքան բողոքները և Թախանձանքները (Ջէբ ձայն) կը Թուին կարծես։ Եւ բոլոր այն հարեւանցի և քաշքշուք որոշումները, որոնք տարիէ մը ի վեր Բզիի համար կը տրուին, խաղաւ անհետանալու միայն կամ տարբեր որոշումով մը ջնջուելու համար, ատոնք՝ իրենց կարգին՝ կը ցուցնեն թէ՝ կեղծ. Խառն Ժողովը բոլորովին անտարբեր կը մնայ Բզիի վիճակին։ Ասոր մէկ ուրիշ ապացոյցն էր նաև դասալիք վարդապետի մը պաշտօն յանձնուիլը՝ Բաբերդի մէջ։— Տ. Աբիսողոմ Վարդապետ Խաչատուրեանի վրայ է խնդիրը՝ որուն մասին կարծեմ նոր ըսելիք մը չէ մնացեր։ Սարօղը սա՛ էր որ՝ անիկա վանքի մը մէջ միայն կրնար օգտակար ըլլալ. և փորձերն ալ արդէն վերջնապէս հաստատեր էին ատիկա, Բզիի և Ակնայ մէջ իր ունեցած պաշտօնավարութեամբ։ Տարիներէ ի վեր, լրագրութեան մէջ քիչ բան չէր որ արձանագրուած առոր մասին։

«Բզիէն դուրս, այդ գլխացաւ վարդապետը, գէթ այսքան մեր ուշադրութիւնը չպիտի գրաւէր, եթէ ձեռքի տակէ չըշրջուներ իր շահատակութիւնները, որոնք դժբախտաբար շատ անտանելի հանգամանք մը առած են այս պահուս։ Շնորհքներ, Բզի դառնալու անձկուտ մարմաջով, երկու տարիէ ի վեր հազարումէկ դարձուածքներ բանեցնելէ ետքը, տեսնելով թէ իր այդ անըսելի երազը ցնդելու վտանգին մատնուած է, փայլուն մետաղէն երանգով հաշտութեան տեսակ մը ծիրանի գօտի հաստատել կ՛ուզէ իր ու Բզիեցիին միջեւ։ Իրեն համար աշխատողներն ալ չեն պակսիր Բզիի մէջ, մանաւանդ անոնք՝ որ երբեմն իր հետ գլուխ գլխի կ՛ըրնէ բաժիններ կ՛անթեղէին նպաստ գումարներէն, և որոնց ձեռք կոյր գործիք մը դարձած է իր երբեմնի գրագիրը։ Տ. Աբիսողոմ Վ. միշտ կը Թղթակցի անոնց հետ, և պարբերաբար տեղեկանալով անոնց ջանքերուն արդիւնքին, հարկ եղած հրահանգները կուտայ։ Անցեալները, իր նամակներէն մէկով, կը խոստանայ 150 լիրա վճարել Ազգային սնտուկին, եթէ զինքը Բզիի Առաջնորդ ընտրեն։ Իր պնակալէզները, որոնցմէ մէկին ուղղուած էր այս նամակը, Տ. Աբիսողոմ Վ.ի սոյն առատասիրտ առաջարկը չորս հովերուն տարածելնին, և ամէն ջանք ի գործ դնել սկսան, գործը յաջողցնելու համար։ Միւս կողմէ վաճառական մը Տ. Աբիսողոմ Վ.էն նամակ մը կը ստանայ, որուն ծոցը հինգ լիրայի չէք մը կը գտնէ։ Այդ հընչուն նամակով, Տ. Աբիսողոմ Վ. յիշեալին աջակցութիւնը կը խնդրէր, որպէսզի իր միւս բարեկամներուն հետ հնարը գտնեն զինքը Բզի տեղաւորելու։ Վաճառականը սակայն՝ ամէն բանէ առաւել իր շահը մտածող մարդ՝ ընդհանուր պարագաները կը կշռէ, և ժողովուրդին աչքէն չիյնալու համար՝ մէկ կողմ կը դնէ Տ. Աբիսողոմ Վ.ի հետ ունեցած իր հին բարեկամութիւնը և 5 լիրանոց չէքն ալ ամենայն խաղաղութեամբ ետ դարձնելէ վերջը, շնորհակալ վարդապետին այս նոր ու գեղեցիկ արարքն ալ ամենուն կ՛իմացնէ։»

—Խառն Ժողովը իր երէկի նստին մէջ հետեւեալ խնդիրներով զբաղեցաւ.—Ազգային Վարչութեան կեկին Ժողովոց պաշտօնավարութեան մասին դատական և կրօնական գործոց Բարձր. Նախագահին ծանուցագիրը կարդացուեցաւ, և յաջորդ նստին Թողուեցաւ այդ մասին հարկ եղած որոշումը տալ, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ չորեքշաբթի.— Մուշէն և Չըլիկոյ գաւառակներէն եկած Թեմական գործերու վերաբերեալ գրութիւններն և նամակները նկատողութեան առնելով Ժողովը, Ս. Պատրիարքին յանձնարարեց կարեւոր տնօրինութիւնները.— Տ. Յակոբ Աչոա Եպիսկոպոսի Ճանիկի առաջնորդութեան ընտրութիւնը վաւերացուեցաւ.— Տիգրանակերտի առաջնորդական տեղապահ Տ. Եզնիկ Ծ. Վարդապետ ընդարձակ տեղեկագիր մը մատուցած էր Ժողովին՝ տեղւոյն Թեմական գործոց վիճակին վրայ։ Ժողովը գոհունակութիւն յայտնեց Եզնիկ Վարդապետին բարուոք պաշտօնավարութեան մասին և որոշեց հրահանգ տալ առաջնորդական ընտրութեան.— Այնթապի առաջնորդարանի գ ծոց մասին եկած գրութիւնները Ժողովական Իլիաս էֆ.ի յանձնեց ուսումնասիրելու և կարեւորը առաջարկելու համար.— Խարբերդի նախորդ առաջնորդ Տ. Պետրոս Վարդապետ իր անցեալ պաշտօնավարութեան մասին գիր մը ղրկած ըլլալով, Ժողովը կարդաց և վերահասու եղաւ պարունակութեան։ Պիթլիսեան Ասորիներու Հայ. Եկեղեցւոյ որդեգրուելու մասին եկած գիրերը նկատողութեան առաւ և որոշեց հարկ եղած հրահանգը տալ առաջնորդարանին.— Տ. Ամբրոսիոս վարդապետ Ռուբինեանի հաշուական խնդրոյն մասին Ս. Պատրիարքը տեղեկագիր մը ներկայացուց Ժողովին, որոյ եզրակացութիւնը և Ս. Նախագահին կարգադրութիւնը ընդունեց գոհունակութեամբ.— Ազգ. Վարչութեան կողմէ իր անդամակիցներէն Ասատեան Մկրտիչ էֆ.ի յանձնարարեալ դատերու նկատմամբ եղած հրատարակութիւն մը (Տես Բիւզանդիոն և Հայրոյ) Ժողովը սխալ տեղեկութեան արդիւնք նկատեց և գոհունակութիւն յայտնեց Ասատեան էֆ.ի այն ջանքերուն համար՝ զորս ի գործ դրած է անձնուիրաբար մինչեւ ցարդ՝ իրեն յանձնուած դատերու պաշտպանութեան մասին, և որոշեց որ միանգամայն գրաւորապէս հաղորդուի իրեն վարչութեան գոհունակութիւնը։

—Կայս. Իրատէ մը կ՛արտօնէ Պափրայի եկեղեցիին շրջափակին մէջ գտնուած մանչերու վարժարանը վերաշինել։

—Տնտես. Խորհուրդը իր երէկի նըստին մէջ հետեւեալներով զբաղեցաւ.—Նըստագծուած Թաղային Պրիգորեան կտակային խնդրոյն ուսումնասիրութիւնը Խորհրդոյ քարտուղարութեան կողմէ, ըստ յանձնարարութեան, կատարուած և արդիւնքը ներկայացուած ըլլալով Խորհրդոյ, որոշուեցաւ ըստ ուսումնասիրութեան հարկ եղածը տեղեկագրել Ազգային Վարչութեան.— Փալաքաշեան էֆ.ի յարուցած պահանջքի խնդրոյն վրայ պէտք եղած խորհրդակցութիւնը կատարելու համար, Ուսումնական Խորհրդոյ կողմէ Հրանտ էֆ. Ասատուր պատուիրակ կարգուած ըլլալով, ըստ հրաւիրանաց ներկայացաւ Տնտեսական Խորհրդոյ, և յետ խորհրդակցութեան խնդրոյն կարգադրութիւնը Թողուեցաւ յառաջիկայ նստին.—Խորհուրդը՝ Մայր եկեղեցւոյ Թաղական Խորհրդոյ մէկ յաւագէն, ինչպէս նաև Գում-Գաբուի գըրսի Թաղական Խորհրդոյ ատենապետին, որ ներկայացած էր ըստ հրաւիրանաց, տըւած տեղեկութիւններէն հասու ըլլալով որ Հոգելոյս Պէշճեան ամիրայի կտակաւ սահմանեալ կալուածաբաժինները ամբողջապէս վճարուած են Գումգաբուի դըրսի Թաղային սնտուկին, փակեալ նկատեց այս մասին երկու Թաղական Խորհրդոց միջեւ ծագած խնդիրը.—Քաղաքական Ժողովոյ կողմէ եղած յանձնարարութեան վրայ, Խորհուրդը իր հրաժարեալ երկու անդամակիցներուն տեղ ընտրելի նշանակեց Վահան էֆ. Սուքեան և Միհրան էֆ. Շիրինեան և որոշեց յայտագրել Քաղաքական Ժողովոյ՝ ի հաստատութիւն։ Խորհուրդը զբաղեցաւ նաեւ կտակային և հաշուական խնդիրներով։

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի մեր թղթակիցներէն եւ յօդուածագիրներէն որ իրենց ձեռագիրները թուղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն, տպարանի աշխատութեանց դիւրութեան համար :

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քօնսթանթինօբլը)

ՉԻՆՈՒ ԴԵՊՔԵՐԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 4 սեպտ.—Գերմանիոյ կայսրը, շրջապատուած իշխաններէ, նախարարներէ ու զօրավարներէ, կէս օրին իր ներկայութեան ընդունեց Զուն իշխանը, որ Չինու կայսեր մէկ նամակը յանձնեց։ Այդ նամակին մէջ ըսուած է որ Չինու կայսրը խորապէս ցաւած է Բէքինի գերման դեսպան Պարոն Ֆոն Քեթելէրի սոսկալի մահուանը համար և թէ ինքզինքը պատասխանատու կը զգայ արգիլած չըլլալուն համար։ Չինու կայսրը նաեւ շնորհակալութիւն կը յայտնէ Վիլհէլմ Բ.ի՝ ջնջած ըլլալուն համար Պոքսըրներու շփոթութիւնը։ Միանգամայն յոյս կը յայտնէ թէ երկու տէրութեանց յարաբերութիւնները ասկէ վերջը աւելի մտերմական պիտի ըլլան։ Գերմանիոյ կայսրը պատասխանելով յայտարարեց թէ կ՛ուզէ հաւատալ թէ Չինու կայսրը անձնապէս անմեղ է Պարոն Ֆոն Քեթելէրի մահուանը համար։ Վիլհէլմ Բ. յարեց թէ այդ ոճիրը կարելի չէ քաւել Զուն իշխանին նախագահութեամբ պատուիրակութիւն մը ղրկուելով, և թէ Չինու կայսրը եթէ ապագային կառավարէ այն եղանակով որ համապատասխանէ քաղաքակիրթ ժողովուրդներու բարքերուն, Գերմանիոյ ու Չինու յարաբերութիւնները առաջուանէպէս բարեկամական պիտի ըլլան։ Ունկնդրութենէն ետքը Զուն իշխանը աչքէ անցուց իրեն զինուորական պատիւներ ընծայող գումարտակը և յետոյ իր բնակութեան յատկացուած տեղը գնաց։ Վիլհէլմ կայսրը, կէս օրին, փոխադարձ այցելութիւն պիտի տայ Զուն իշխանին։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ԲԱՐԻԶ.—Սէնի Նահանգային Ժողովին դիւանը որոշեց երթալ ողջունել Ցարը ու Ցարուհին երբ Ֆրանսա ժամանեն. նաև մաղթեց որ Բարիզի մէջ առիթ ունենայ վերանորոգելու Սէնի Նահանգին ժողովրդեան տածած համակրութիւնը՝ Ռուսիոյ կայսեր, կայսրուհւոյն ու ռուս ազգին նկատմամբ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԽՏԻՎԸ

ՎԻԷՆՆԱ.—Եգիպտոսի Խտիվը որ Կ. Պոլսոյ ճամբով Եգիպտոս կը դառնայ, հոս հասաւ։

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱՆԵՐԸ

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Սուլինայի մէջ Կ. Պոլսոյ ժամանումներուն դէմ սահմանուած քարանթինան վերցուեցաւ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԸ

ՖՐԷՏԷՆՍՊՈՒՐԿ.—Ռուսիոյ գահաժառանգ մեծ դուքսը հոս պիտի գայ շաբաթ օրը։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 4 սեպտ. Ռուսիոյ բանակին սպայակոյտի պետ Սախարով զօրավարը ներկայ պիտի գտնուի Ռէյմսի մեծ զօրահանդէսին որ փակումը պիտի ըլլայ Ֆրանսայի բանակին մեծ ռազմափորձերուն,

ՉԻՆՈՒ ԴԵՊՔԵՐԸ

ՊԵՐԼԻՆ.— Վիլհէլմ կայսրը, այսօր, Բոցտամի մէջ ընդունեց Զուն իշխանը որ կարդաց Չինու կայսեր նամակը, որով Բէքինի գերմանական դեսպանին սպանութեան համար ցաւ կը յայտնէ։

ՀՌՈՄԷՆ ՊԵՐԼԻՆ

ՀՌՈՄ.—Կը հաւաստուի թէ երկաթուղիի ընկերութիւններուն միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացեր է՝ պերճանքի խիստ արագընթաց կառախումբի երթեւեկութիւն մը հաստատելու Հռոմի և Պէրլինի միջեւ։ Այդ երկու քաղաքներուն միջեւ հեռաւորութիւնն է 1988 քիլոմէթր։ Կառախումբը 36 ժամէն պիտի կտրէ այդ հեռաւորութիւնը։

ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎԻ ՄԷՋ

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Մ. Նահանգները մըտադիր են Ճիպութիի մէջ ածուխի կայան մը հաստատել՝ իրենց նաւատորմին պարենաւորմանը համար։

ԲԱՄՊԱԿԻ ԲԵՐՔԸ

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ. — Բամպակ արտադրող կեդրոններէ առնուած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ բերքը ընդհանուր կերպով լաւ պիտի ըլլայ։ Այսօր գիները զգալի անկում մը ունեցան՝ նախորդներուն հետ բաղդատմամբ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.—Տէվէթ զօրավարը, իբրեւ պատասխան Լորտ Քիչնէրի յայտարարութեան, յայտարարութիւն մը հանելով ըսաւ թէ սեպտ. 15էն անդին բոլոր անգլիացի գերիները հրացանի պիտի բռնէ։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

ԲԱՐԻԶ.—Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ նախագահ Պ. Մաք-Քինլի առաջարկեր է միջամտել՝ Քոլոմպիոյ և Վենէզուէլլայի վէճին։

Տr. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Գատըգէօյ, Մօտա

Վարժարանիս բացումը կը կատարուի սեպտեմբեր 3ին, երկուշաբթի օր։ Վարժարանս ունի երկու տարի նախապատրաստական և վեց տարի բարձրագոյն գիտութեանց շրջան։—Ուսումնաւարտք՝ ստանալով վարչութենէն վկայագիր՝ կարող կ՛ըլլան առանց քննութեան՝ մտնել գաղղիական և իտալական համալսարաններն և կամ գեղարուեստից, արուեստից և վաճառականութեան բարձրագոյն վարժարանները։—Թոշակ վճարելու անկարողք՝ իրենց արժանաւորութեան համեմատ՝ ձրիաբար կ՛ընդունին Մուրատեան կտակի բարերարութենէն կարեւոր եղած նպաստը։ Ջերմավարժներու թիւը լիովին լրացած ըլլալով՝ նոր առաջարկութիւնք չեն ընդունուիր։ Բայց մինչեւ հիմա ընդունուածներէն զատ՝ Մխիթարեան միաբանութեան հաստատութեան 200 ամեակին առթիւ, զոհողական խնայողութիւններ ընելով՝ վարժարանիս վարչութիւնն որդեգրած է երեք չքաւոր մանկունք, իբրեւ աւելի յարմարագոյնք՝ 19 հատ առաջարկուածներէ։ Այս ընտրուածներն են՝ Արտաշէս Բիւթեան Պարտիզակցի և Անդրէաս Անդրէասեան Նիկոմիդիոցի, հայ-լուսաւորչականք, և Պետրոս Սալըպեան վանեցի, հայ-հռովմէական։

Գաւառացիք կրնան դիմել վարժարանիս վարչութեան հետեւեալ հասցէով. Direction du Collége Mekithariste, Constantinople, Cadi keuy, Moda.

1—6

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Օ.	26	27
Ամէնէն բարձր գին	»	26	27
Ամէնէն վար գին	»	26	21
Բանքէի Օթմ. գաց.	Ֆր.	101	25
Ամէնէն բարձր գին	»	101	37
Ամէնէն վար գին	»	99	87

ՔԱՇԻՈՒՄ 23 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Փ. Հ.	26	20
Բանքէի Օթօմանեան	Ֆր.	100	50
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		13	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի ժէնէրալ Օթոմ.		0	10
Սոս. Օթ. [illegible]		0	12
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	—
Թրամուէյ բաժնեթ.		5	82
» [illegible]		191	75
» [illegible]		176	—
Քաղաք Կ. Պոլսոյ		461	—
Թըմպաքօյ		82	50

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն ամիս	Ղրշ.	109	05
» » » չէք	»	110	—
Բարիզ » »	Ֆր.	22	98 3/4
» » » չէք	»	23	96
Պէրլին տեսակոս չէք	Մարք	18	55
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	78

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	110	01
Բօլ Իմփէրիալ	»	90	30
Ֆիորին	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէթալլիք	»	99	—
Բուլղար Թղթադրամ	Օ. Օ.	8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 4 Սեպտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	93	87
Օսմանեան Թանձ սէրի Բ.	49	25
Օսմանեան Թանձ սէրի Դ. բաց.	24	12
Օսմանեան Թանձ սէրի Դ. գոց.	24	12
Օսմանեան Պանքա	11	—
Թուրքական 1890	94	—
Հելլենական 5%	39	—
» Մօնօփօլ	42	50
Պուլկարական 1888	81	—
Եգիպտական Իւնիֆիէ	107	12
Զօմֆինեալ	164	—
Թրանսվալ	8	30
Այլոյն երկաթուղի	13	—
Թոխառութիւն	25	350

ԲԱՐԻԶ, 4 Սեպտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3%		101	95
» » 3½%		102	—
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ֆրշ.	24	75
) գոց.	»	24	70
» » » Բ.	»	49	30
» » » Գ.	»	26	70
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	520	—
Օթոմանիէ	»	460	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	101	—
Օսմ. Ծխախոտ	»	507	—
Օսմ. Ռէժի	»	308	—
Եգիպտական Թիւրք 4%		408	—
Սուէզի Ջրանցք		1042	—
Իտալական Ռանթ	»	98	80
Սպանիական արտաքին	»	71	90
Փորթուգալ	»	81	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	215
Պղնձահանք	»	—	3

ՊԵՐԼԻՆ, 4 Սեպտեմբեր

Թուրքը	»	—	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	98	—
Անատ. երկթ. պարտամուրհակ	»	99	90
Չէք Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	300

ՎԻԷՆՆԱ, 4 Սեպտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	238	60
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	95	—
Օսմ. Ռէժի	»	281	—

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԲԻՒՐԷԱՒ
Ս. ԵՒ Ի. ԵՒ Ա. ՄԵԴԻԱՔՍԱ
ԳՈՆԵԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ

Պատիւ ունինք տեղեկացնելու Օսմանեան կայսրութեան մէջ գտնուած մեր բոլոր յաճախորդներուն, որ մեր ապրանաց վաճառման համար ԸՆԴՀ. ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ մը հաստատած ենք, Ղալաթիա, Մումհանէ Ճատտէսի Ղալաթա-Խան Թիւ 9, Տնօրէնութիւնը յանձնելով մեր լիազօր ներկայացուցիչ

Պ. ՍՏԻՒԼԵԱՆՈՍ ՍԱՅԵԱՆԻ

Հետեւաբար կը խնդրենք մեր պատուարժան յաճախորդներէն նշանակել վերոյիշեալ հասցէն, ուր յառաջիկային ապսպրանքնին պէտք է ըլլան։ Մեր արտադրութեանց ունեցած համբաւին և մեծ վաճառման հետեւանօք, կեղծերը խիստ շատ են, բայց դիւրին է խարդախութիւնը երեւան հանել, բաւական է որ գնողը պահանջէ Թուրքերէն, յունարէն և Ֆրանսերէն լեզուաւ պանտերոլը, որ կը կրէ կայս. պալատան քիմիագէտ Պ. Ս. Լ. Սինկլոսի կնիքը և ստորագրութիւնը. պանտերոլը եթիքէթին վրայէն կը սկսի, և շիշին բերանին քարսիլը կը ծածկէ, նաև մեր ստորագրութիւնը կրող ուրիշ մէկ պանտերոլ մը սոյն քարսիլէն բոլորտիքը փակցուած է։ Միեւնոյն պարագային չենք մոռնար նաեւ յիշեցնելու մեր յաճախորդներուն որ մեր գործարանը միմիայն գոնեակ արտադրելու մասնագիտութիւնը ունի։

14—36 Ս. ԵՒ Ի. ԵՒ Ա. ՄԵԴԻԱՔՍԱ

1803
IMPERIAL
ԻՄՓԵՐԻԱԼ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Հաստատեալ ի Լոնտոն 1803 ին
Դրամագլուխ Ա. Ո. 2,900,000
Վնասուց հատուցուած 16,000,000
Ընկերութիւնը կ՛ապահովագրէ ամէն տեսակ ապրանք, շէնք և այլն խիստ չափաւոր գիներով
Ընդհ.-գործակատար Լիազօր գործակ. Թուրքիոյ
ՖՈՍԻՈՆ Տ. ԳՈՒՐԹԵԼԼԻ Շ. Բ. ԳԼԻՖԹԸՆ
Ղալաթիա, Ինայէթ Խան

ԻԼԱՆ

Բուրսա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէն

Լէհաճէյէն ճիհաթէ 1045 քիլօմէթրօլըք խաթթ էյնուն քըշմը օլունաճաք 10 մէթրէլիք մէսաֆէլէ Թէլէկրաֆ ճիրէկլէրինտէն օլան 20 ատէտ մօրսի մաքինասը իլէ 4 ատէտ Թրանսլաթօր մաքինասը վէ 47 Թօփ չըվըշ Թէլի վէ 1200 մէթրօ գալընլըղընտա Թէլ վէ 1200 մէթրօ [illegible] Տէրսաատէթ վէ Սամսուն Բէյնինտէ վէ Բէլէճիկտէն 60 քիլօմէթրօ Գաւաքլը [illegible] Ալ վէ Ալաճա 60 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ պուլունան Թօփրա գազըք 240 քիլօմէթրօլըք Թէլէկրաֆ [illegible] Թէլէկրաֆ խաթթը էյնուն լիւզում կէօրիւնէն 24 պին քիլօկրամ 4 միլիմէթրօ քիւմուշ Թէլ իլէ 3240 ատէտ տիրէք [illegible] 360 ատէտ Թառմօրըն [illegible] [illegible] ճինսինտէն Համէյլէ [illegible] վէ Բօսթա [illegible] լիւզում կէօրիւնէն 60 [illegible] [illegible] վէ [illegible] [illegible] 100ատէ 10 [illegible] Տէրսաատէթ [illegible] [illegible] [illegible] Բօսթա [illegible] [illegible] իլան օլունուր։

Ֆի 21 աղուսթոս 317

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին
Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք
Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցման եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք.—Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Խնաէէթ խան, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս: 579

ԿՈՒՐԾՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ
ՍԻՐՕ Տ'ԻՊՕՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ
ԿՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿԵՐ. դեղագործ
SIROP D'HYPOPHOSPHITE DE CHAUX
DE GRIMAULT & Cie
Բոլոր բժշկաց կողմէ յանձնարարուած է և կատարելապէս կը բուժէ ցնցուղի և թոքի հիւանդութիւնները. Նոյնպէս հարբուխները, ցնցղատապերը եւն. Թոքախտաւորներու թոքերուն այտուցները կ'ապիացնէ և կը վանէ յարատեւ հազերն, որք հիւանդներուն յուսահատութիւն կը պատճառեն: Իր ազդեցութեամբ գիշերային քրտինքները կը դադրին, ախորժակը կ'աւելնայ և հիւանդը չուտով կ'առողջանայ:
ՓԱՐԻԶ, 8, Վիվիէն փողոց
եւ բոլոր դեղարանաց մէջ

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Ի ԼՈՆՏՈՆ
Ընկերութեան դրամագլուխը 31 դեկտ. 1898ին
162, 924, 140 ֆրանք
Զուտ եկամուտ, ապահովագրութիւններ և այլն 31 դեկտեմբեր 1898ին
29, 765, 473 ֆրանք
Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարմունք, կենսաթոշակ, եւն.
362, 858, 507 ֆրանք
1898 տարուան մէջ ընկերութիւնը 6619 բոլիսներ տուած է որոնք 58,680,000 քրանքի դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն:
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Պ. Պ. ԷՑՈՒԸՐՍ ԵՒ ՈՐԴԻ, Պոլիս, Մէյտանճըք փողոց, Ալլէժմէ խան:
Միջնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ:
Փոխ-գործակալութիւն, Ղալաթիա, Մէյմէնէթլի խան:

ՈՍԿԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ՕՇԱՐԱԿ
Բարիզի առաջնակարգ բժիշկներէն Տոքթ. Լօռան տիւ Պօա կը գրէ. «Բազմաթիւ հիւանդներու վրայ ըրած յաջող փորձերս զիս համոզեցին որ, ԷԼԻՔՍԻՐ ՄԻՏԻՆ յոգնած ու տկարացած անդամները զօրացնելով երիտասարդական ոյժ և թարմ կեանք կը պարգևէ մարմնոյն: Նախ արիւնը կը մաքրէ, կը զօրացնէ ու աստիճանաբար կը բուժէ տկարութիւնը, մէջքի և ողնայարի ոսկորներու ցաւերը, վատուժութիւնն ու անբուժելի հռչակուած ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ:» Մննդական գործարաններու յատուկ ազդու դեղերովը ծանօթ Բրոֆ. Միտի պատրաստած այս ԷԼԻՔՍԻՐ ՄԻՏԻՆ կազդուրիչ, զօրուիչ և մարսեցուցիչ ըլլալով, ծերեր, ապաքինողներ և դեղծումներու պատճառով անկարողութեան ենթարկուած անձեր անհրաժեշտ է որ փութան օգտուիլ այս քաղցրահամ էլիքսիրին ապշեցուցիչ յատկութիւնէն: Կը ծախուի Գասապեանի, Քիւչիւքեանի, Մէշիքիի, Վօնտեցիանոսի դեղարաններուն ու մթերանոցներուն մէջ:
527 33—52

1900ի ԲԱՐԻԶԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ
ՊԱՐԶՈՒԹԻՒՆ ԹԵԹԵՒՈՒԹԻՒՆ
ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ
ՆԻՈՒ-ՀՈՄ
Ստացած է մեծ մրցանակը և Արուեստահանդէսին մէջ անմրցելի եղած են: Այս մեքենաները ամէն կերպով միւս տեսակներէն գերազանց են: Մեքենաներու գործածութեան կերպերը ձրի կ'ուսուցուին և նորոգութիւնները ձրի կը կատարուին:
Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ Յ. Կ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՈՐԴԻՔ
ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ.—Պոլիս, Պաղճէգաբու, Համիտիյէ Ճատտէսի Թիւ 7
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ.—Իզմիտ, Սիվրիհիսար, Աֆիոն-Գարահիսարի եւն.ի մէջ: 575

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ
HUNYADI JANOS
Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ
Տիեզերահռչակ ճամբաւ
ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ
Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր
ANDREAS SAXLEHNER
Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով: 387

HUILE DE HOGG
ՄՕՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ
Ցայտնի է թէ մօրու ձկան իւղի գործածութիւնը, մանաւանդ ձըմեռը որքան օգտակար ու յանձնարարուած է փափկակազմ անձերու (էրիկ մարդ, կին ու տղայ) անարիւնութեան և կուրծքի հիւանդութիւններէ տառապողներու: Բայց անոր փրկարար արդիւնքները ձեռք բերելու համար, պէտք որ այդ իւղը զուտ ու առաջին կարգի ըլլայ: Հետեւաբար պէտք է զգուշանալ կեղծերէն ու ստորին տեսակներէն, որոնք հրապարակին վրայ կը ծախուին, և որոնց գործածութիւնը աւելի վնասակար է քան օգտակար:
Պ. Հօկ Թէր-Նեօվի մէջ ձկնարաններ ունի, ուր մօրու ձկան իւղը մեծ խնամքով կը հանուի: Այս իւղը, անստգիւտ անաբատութեամբ, եռանկիւնաձեւ շիշերու մէջ դրուած է, որ ամէնուն ծանօթ է արդէն և Բարիզի Ինիբօն տէ Ֆարմասիի ընկերութեան կողմէ երաշխաւորութեան դրոշմով մը կնքուած է: Բոլոր նշանաւոր բժիշկները կէս դարէ ի վեր հիւանդներուն այս ձկան իւղը կը յանձնարարեն: Կեղծերէն և նմանութիւններէն զգուշանալ: Հօկի մօրու ձկան իւղը կը ծախուի դեղագործներու և դեղավաճառներու քով: Միակ տէրն է Թ. Բ. Հօկ, 2 Թիւ, Քասթիկլիօն Բարիզ:

ՀԻՆ ԳԻՆԻ եւեւուեբուք ապրուած, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր աղաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու: Դիմել Օրթագիւղ, Հանդուցեալ Քուխթար Ցակոբ աղայի տունը:

ԱՂՋԿԱՆՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՔՈԼԷՃ
ՑԻՒՍԿԻՒՏԱՐ
Սոյն քօլէճի վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ սեպտեմբեր 4)17ին: Գիշերօթիկ աշակերտուհիք կը սպասուին սեպտ. 3)16ին:
Աշակերտաց ընդունելութեան համար պէտք է դիմել նամակաւ առ տնօրէնուհին, Տոքթ. Բաթրիկ, Պոլիս, ամերիկեան Պայպըլ Հաուզի միջոցաւ, կամ սեպտ. 1)14է վերջը վարժարան դիմելով: 10—12

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլ և Պոսթոն [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	10500	[illegible]	2500
[illegible]	10500	[illegible]	2500
[illegible]	10500	[illegible]	3000
[illegible]	9000	[illegible]	2500
[illegible]	9000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2000
[illegible]	3700	[illegible]	900
[illegible]	3700	[illegible]	800
[illegible]	3700	[illegible]	800
[illegible]	3500		

[illegible]
ԷՏՎԱՐ ԼԱՑԱՆՏԻՆ
Ղալաթիա, [illegible]
600 [illegible]

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Տէր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
(Եանըճի զարեխտատան վրայի յարկը, ճիշդ Զրպուհեանց դէմը)
[illegible] ատամները մէկ անգամէն կը [illegible] ցաւով գրմելու եւ բուժուած վերադարձնելու [illegible]
[illegible]
[illegible]
Ց. Գ. Ջեռնամերը կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէսօր) [illegible]
Ծանօթ.—[illegible] 197

ERNEST GLAVANY
ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՌՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԳԸ, ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ
Սոյն դրամատունը կը վաճառէ ամէն տեսակ արժէթուղթեր՝ իրենց գինին համեմատութեամբ՝ ամսական 20 ղրշ.էն մինչեւ 100 ղրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ: Դրամատունը առաջ քաշուած վիճակահանութեանց թիւերը նայելու և շահուած պարգեւները գանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ:
Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած և դրոշմուած: Ասկէ զատ արժեթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն ատենէն իսկ ամէն վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, շահածը ամբողջապէս կ'առնէ:
Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն աղքատն անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժեթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 ղրշ.ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը շահելու, և եթէ երբեք չշահի ալ, իր վճարումներուն շնորհիւ, յառաջիկային արժեթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար շահուաղբիւր մըն է:

NEVRALGIES Անգար, Ստամոքսի կծկում, Անարիւնութիւն և բոլոր ջղային հիւանդութիւնները մէկ ժամուան մէջ կը բուժուին շնորհիւ Տոքթէօր CRONIERի
ՀԱՆԱԶԴԱՑԵԱԼ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐՈՒՆ
Տուփը 3 ֆրանք, համբու ծախք չառնուիր Paris, դեղարան Robriquet, Monnaie փողոց թիւ 23: Կը ծախուի նաև բոլոր դեղարաններու մէջ:

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՆԳԼԻԱՆ ԿԱՊՈՅՏ ՇՈԳԵՆԱՒ
[illegible] Հալլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	1069	[illegible]	1497	[illegible]	1011	[illegible]	724	[illegible]	136
[illegible]	2607	[illegible]	2906	[illegible]	1695	[illegible]	2272	[illegible]	1112
[illegible]	1541	[illegible]	895	[illegible]	775	[illegible]	2709	[illegible]	1785
[illegible]	2377	[illegible]	4311	[illegible]	1581	[illegible]	3557	[illegible]	1192
[illegible]	1822	[illegible]	937	[illegible]	2720	[illegible]	1057	[illegible]	1302
[illegible]	1264	[illegible]	2382	[illegible]	2600	[illegible]	1735	[illegible]	1823
[illegible]	1076	[illegible]	1712	[illegible]	595	[illegible]	2419	[illegible]	1548
[illegible]	841	[illegible]	504	[illegible]	2854	[illegible]	1083	[illegible]	3337
[illegible]	4421	[illegible]	2464	[illegible]	5540	[illegible]	4100	[illegible]	1672
[illegible]	1671	[illegible]	1520	[illegible]	1080	[illegible]	4086	[illegible]	487
[illegible]	1837	[illegible]	1341	[illegible]	1052	[illegible]	1535	[illegible]	2429
[illegible]	1244	[illegible]	954	[illegible]	2307	[illegible]	1687	[illegible]	1914
[illegible]	1096	[illegible]	1838	[illegible]	1700	[illegible]	519	[illegible]	1389
[illegible]	2739	[illegible]	849	[illegible]	1058	[illegible]	2229	[illegible]	2396
[illegible]	1824	[illegible]	4582	[illegible]	3373	[illegible]	1668	[illegible]	1350
[illegible]	2697	[illegible]	3060	[illegible]	1648	[illegible]	1613	[illegible]	1200
[illegible]	4235	[illegible]	1348	[illegible]	2191	[illegible]	1789		

Իպրօ շոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 23ին և Սեպտ. 6ին հոս կը սպասուի:
Քլիօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և Սեպտ. 10ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար:
Դիմել առ գործակալս Յ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ԲԻՏԶ
Թ. 22—24, [illegible], Ղալաթիա 377

COMP RUSSE
NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Յառաջիկայ երթեւեկութիւնք
Կր. 21/3 [illegible]
Դշ. 22,4 [illegible] 10ին [illegible]
Եշ. 23/5 [illegible] 10ին [illegible]
Եշ. 23 5 [illegible]
Ուր. 24/6 [illegible] 561

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ [illegible]
Ն. ՔՈՒՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
[illegible]
[illegible] 245 Ֆրանք 2 [illegible]
[illegible]
516 [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
[illegible] Լիվերփուլ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	18900	[illegible]	5598
[illegible]	18900	[illegible]	4841
[illegible]	12952	[illegible]	[illegible]
[illegible]	12950	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8845	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	7392	[illegible]	[illegible]
[illegible]	7369	[illegible]	1814

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԷՐ
Joly et Seager
[illegible] խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, [illegible]

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլ, [illegible]
[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	[illegible]

Դիմել առ Ֆ. Վ. [illegible] և ԸՆԿ.
[illegible] խան
[illegible] ՄՕՍ և ԸՆԿ.
194 [illegible]
[illegible]

— 30 —

ՆԱՄԱԿԱՆԻ ԱՌ ՕՐԻՈՐԴ

16.

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԴԻՄԱԿ

Այն ատեն չըջանակը կը կազմուի, ու կը սկսին միաձայն խօսիլ գրականութեան և գեղարուեստներու վրայ,— չուրթերու ծայրով, նուաղկոտ ձայնաւորմանով մը, երբ խնդիրն իրենց արհամարած մատենագիրներուն կամ գեղարուեստագէտներուն վրայ է. յետոյ յանկարծ, առանց փոխանցումի, եռանդագին թափով մը կը խօսին, երբ արտասանուին նախընտիր վարպետներու անունները: Անոնք աստուածներ են, պաշտելի, կաթոգին սիրուած: Ի՛նչ մարդեր, ի՛նչ գեղարուեստագէտներ, ի՛նչ խորհողներ, ի՛նչ հսկաներ:

Արդարև ամէն տեսակ զգացումներ հաւասարապէս կը ծառայեն ի տես դրուելու. ուրախութեան արցունքներ կը թափին իրենց բարեկամներուն երջանկութեան համար, յուզման աղեկէզ չարժումներ կ'ըլլան վշտակիր մարդկութեան համար, եւ եթէ ընտանիքի մէջ սուգ մը պատահի, հիւր կեցած ատեն՝ լալահառաչ սգաւորի դեր կը կատարեն, չատ իրական յօխորտութեամբ: Պատերազմի ժամանակ, հերոսական չրջուն հիւանդանոցներուն մէջ տեսնուած են այնպիսի կոտրտուող տիկիններ՝ որոնք պչրանք եւ նորութիւն համարած էին գթութեան քոյր ըլլալը, կը կարծէին թէ ադով ականջահաճոյ երևոյթ մը կը ստանան: Նոյնիսկ մէկ քանին բոլորանուէր ու սիրայօժար կ'աշխատէին այդ հիւանդանոցներուն մէջ, քանզի սանոք սովորաբար թեթևամիտ են յաւէտ քան չարասէր. բայց եթէ մէկն անոնց վրայէն կարդած ըլլայ իրենց նշանները, այդ բանն եզականօրէն պաղեցուցած պիտի ըլլար իրենց եռանդն ու նուաղեցուցած իրենց հաճոյքը. կարմիր խաչը իրենց թևերուն վրայ, կուրծքին վրայ, ամէն տեղ, անհրաժեշտ էր: Այդ տիկինները ոչ նուազ ճաճանչագեղ ու խնդափայլ էին իրենց խաչերով՝ քան որչափ խանդամոլ սպաները չէին հպարտանար իրենց ոսկեփրեղ գլխանոցներով:

Եթէ օր մը բարեբախտութիւն ունենաք տեսնելու սեթևեթիկ կին մը ջղոտային տագնապէ մը կամ անգարի նոպայէ մը բռնուած, ամէնէն հրահանգիչ ծանօթութիւնները պիտի ստանաք թալկացումներու, ուժաթափութիւններու, հեծեծանքներու, նուաղկոտ ողբերու, նսեմ կամ աղերսարկու նայուածքներու վրայ: Ուշիմութեան ակնոցով դիտեցէք, եւ ընդ միշտ զերծ պիտի մնաք այդպիսի անհանգստութիւններ կրելու դժպհի պարագային:

Երբ ներկայ ըլլայ այսպիսի խեղկատակութիւններու, աշխատեցէ՛ք որ աննշմար մնաք, քանզի սեթևեթիկ կինը իր համախոհներուն մէջ միայն յաջողապէս կը կատարէ իր դերը: Դուք այնպիսի՝ բարեսիրտ փոքր աղջիկ մըն էք կամ ոչ, ուշադրաւ բայց նաղելի տիկին մը՝ որ չպիտի մերժէ ընդունիլ զձեզ. բայց նա չի պարտիր ձեզ նուիրել իր ամբողջ ուշադրութիւնը: Ամէն մարդ կիսով չափ միայն յարգանք կ'ընծայէ իրմէ ստորադաս եղողներուն: Ցիշեցէ՛ք նաև թէ, լաւ ընդունելութիւն գտնելու համար, ո՛չ պարտիք չատ վայելչասէր ըլլալ, ո՛չ չատ երջանիկ, ո՛չ ալ չատ մտացի. այլ բաւական է միայն որ քաջառողջ ըլլաք. առողջութիւնը պզտիկ մարդոց մասնայատուկ է: Այս ռամկական արժանիքէն զատ, առաւելութեան ուրիշ ո՛ր և է իրաւունք չունիք: Քանի որ կը բարեհաճին ընդունիլ զձեզ, եւ ձեր որպիսութեամբ հետաքրքրուիլ, անհաճոյ կամ տաղտկալի կը դառնաք՝ եթէ չհաւանիք կատարել ձեզ վիճակուած երկրորդական ու կրաւորական դերը:

Ինչ որ չեմ կրնար պատմել ձեզ, սիրելի օրիորդ, այս անմտութիւններուն ողբալուռն երաժշտութիւնն է: Ամենէն աւելի անոր համար կը ցաւիմ որ ձայնը, բառերն արտասանելու կամ նախադասութիւնները քաշքշելու չեշտը, ձայնը, եղանակները չատ մեծ տեղ մը կը գրաւեն այս ողորմելի կատակախաղին մէջ:

Տա՛ն մէջ ըլլայ թէ դուրսը, ընտանեկան փոքրիկ ակումբի մը մէջ ըլլայ թէ լիալոյսի մէջ, սեթևեթիկ կինը պատասխան ունի միշտ: Իր հովահարէն սկսեալ մինչև իր գլուխը, ամէն ինչ կը կրէ միևնոյն արուեստակութեամբ և ամէնէն ընտիր նրբանքներովը: Չեմ գիտեր ու բնականաբար չպիտի գիտնամ երբեք թէ արդեօք, առանձին եղած ատենը, դիմակը կ'իյնա՞յ և դիմածռութիւնները կը դադրին կամ ոչ. բայց կարելի է թէ՝ ոչ. քըթին տակէն խնդալու եւ կարեկից ձևանալու տեղ, թեթև աչքով ու ձայնով պզտիկ մեղմեղանքներ կ'ընէ հայելիին առջև:

Այն չրջաններուն մէջ ուր այս տեսակ խամաճիկներ կը յածին, բարեկրթութիւն կը համարուի ըսուելիք ո՛չ մէկ բառի վրայ մտածել: Պայմանադրականը, գեղեցիկ կերպն'րը կ'որոշեն այս կամ այն պարագային բռնուելիք ընթացքը, և ամենափոքրը գաղափար անգամ չունիք ընկերային սովորութիւններու մասին՝ եթէ ձեր զգացումներն արտայայտելու կամ ձեր խորհածին կամ ըսելիքին վրայ խօսելու անպատշաճութիւնը կամ թեթևամտութիւնը գործէք: Ուրեմն այս միջավայրին մէջ, կեղծիքն ունի իր մեհեանն ու իր աստուածները: Հոն կը գտնուին չատ մը հրապուրիչ բաներ, դիմածռութիւններ, հոն մարդ կրնայ չլանալ, զգլխիլ. բայց հոն չնչուած օդը վատառողջ է: Հոն ո՛չ անկեղծ բառ մը կայ, ո՛չ սրտաբուղխ չարժում մը, ո՛չ ալ գաւաթ մը յստակ ջուր: Մի՛ ապրիք երբեք հոն, սիրելի օրիորդ. հոն վարդերով կը թունաւորուին:

Ես չպիտի կրնամ ուղղել ո՛չ մէկ սեթևեթիկ ու ալեվոլուկ կին, որովհետև այդ հիւանդութիւնն անբուժելի է. բայց քաղցր է ինծի հաւատալ թէ զձեզ զերծ պահած պիտի ըլլամ մեղմեղանքէ կամ սեթևեթէ: Դիտողը կրնայ յօխորտութեան հաւանականութեամբ մը մատնացոյց ընել ա՛յն անստերիւր ճամբաները՝ որոնց պէտք է հետևիլ. դուն ուրեք կը յաջողի մոլորեալները ետ դարձնել ծուռ ճամբաներէ:

Եթէ այն խեղճ արարածները՝ որոնք հաճոյք կը զգան ծաղրելիին և կեղծին այս խառնուրդէն, կարողանային իրենք զիրենք քննել առաջուց, ա՛յն ատեն՝ երբ տակաւին տէր էին իրենց ողջմտութեան, կարծեմ թէ պիտի կասէին այդպիսի յիմարական ձեռնարկութեան մը հանդէպ:

Աշխարհիս վրայ, միայն սեթևեթիկ կիները չե՛ն որ, իրենց մտածութիւնները կը քօղարկեն դիմածռութիւններով: Նախանձէ և ներամփոփ դառնասրտութենէ բաղկացած բարոյական հիւանդութիւն մը ինչ ինչ նկարագրերու մէջ յառաջ կը բերէ կեղծութիւն մը՝ որ սրտերը կը կարծրացնէ եւ բաւական զօրաւոր կը թուի ճգնաժամերու մէջ խեղդելու ամենէն ազնիւ զգացումները: Այդ տեսակ մարդոց հետ մի՛ բարեկամանաք, քանզի անհունապէս աւելի դժուարութիւն պիտի զգան ուրախակից ըլլալ ձեզ՝ քան թէ անտարբեր մէկն ըլլալիք. Երբ անոնցմէ մէկը պատուասիրէ զիս, այնչափ լաւ կ'ըմբռնեմ անոր նեղութիւնը՝ որ կը փորձուիմ ներողութիւն խնդրել իրմէ: Գիտեմ, կը զգամ, անոր դիմակին մէջէն կը տրդամ թէ ո՛րպիսի գեր-գոյն ճիգ մը կը թափէ. իր ճանչուն ժպիտին տակ մոլանք կայ:

Այդ կարգի մարդիկ չատ կը նեղուին. չեն սիրեր ուրիշներուն առաքինութիւնները. ձեր յօխորտութիւնները, ձեր ուրախութիւնները, ձեր պզպատանքն տաժանելի են անոնց համար: Ըստ որում միևնոյն ատեն իրենց ծոցին մէջ կը սընուցանեն ունայնամտութիւնն ու նախանձարկութիւնը, ամէնէն գեղեցիկ բնութիւններու այս ժանտածուտ ապականիչները, կը մղուին երկու իրերամերժ զգացումներէ. ձեր ունեցած կամ ձեզի պատահած լաւ բանին կը նախանձին և կ'աղարտեն զայն:

(Շարունակելի)